

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ

АКУШЕРИЯ ЖӘНЕ ГИНЕКОЛОГИЯ,

оның ішінде балалар гинекологиясы

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі және ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН.**

2 АЛҒАШ РЕТ енгізілді.

3 **ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ** 2009 ж. мемлекеттік қосымша білім беру стандартына сәйкес «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша әзірленген.

4 **ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ** Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2010 жылғы «23» «қараша» № 916 бұйрығымен бекітілген.

15. Вики Е. Нобль, Брет Нельсон, А. Николас Сутинго. УЗИ при неотложных и критических состояниях: практическое пособие. – 2009.
16. Радзинский В.Е. Руководство к практическим занятиям по гинекологии: учебное пособие. – 2005.
17. Усенко Л.В., Шифрин Г.А. Интенсивная терапия при кровопотере . – Днепропетровск, 2007.
18. Юрковский О.И., Грицюк А.М. Клинические анализы в практике врача. – Киев: Техника, 2000.
19. Воронин С.В., Воронина В.Г., Хасина М.Ю. Пренатальная диагностика наследственных заболеваний. – 2008.
20. Кубанова А.А., Кисина В.И. Рациональная фармакотерапия заболеваний кожи и инфекций, передаваемых половым путем. – М.: Литтерра, 2005.
21. Бесплодие и вспомогательные репродуктивные технологии / под ред. В.Н. Локшина, Т.М. Джусубалиевой. – 2005.
22. Р.Э. Козденова. Гинекология. – Алматы: Ғылым, 2001.
23. Гилязутдинов И.А., Гилязутдинова Ш.З. Нейроэндокринная патология в гинекологии и акушерстве: руководство для врачей. – Казань: Медицина, 2004.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пән сағаттарын бөлу	13
3. Қайта даярлау пәнінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	14
4. Біліктілік арттыру пәнінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	26
5. Оқу және оқыту әдістері	31
6. Клиникалық база	31
7. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	32

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

Кіріспе

2000 жылдың қыркүйегіндегі елбасымен болған кездесуде мыңжылдық Декларацияны қабылдаумен жаңа мыңжылдық деп аталатын Тарихта ірі шаралардың бірі атап өтілді. 189 ел мақұлдаған бұл Декларация 2015 жылға дейін жүзеге асырылатын мыңжылдықтың даму мақсатының (МДМ) сегіз мақсаты қайта құрылды. Бұл мақсаттар кедейшілік пен ашаршылық масштабын азайтуға, білім беруді жақсартуға, гендерлік теңсіздікті, қоршаған орта деградациясын жоюға және сонымен қатар даму мақсатында басты серіктестіктерді құруға бағытталған.

МДМ 5 - ананы қорғауды жақсартуға бағытталған. Бұл мақсат екі міндеттен тұрады: 1990-2015 жыл аралығында ана өлім-жітімділігін төрттен үшке қысқарту және босанатын әйелге білікті жәрдем беруді 2015 жылға дейін жалпыламай қамту.

МДМ 5 - ананы қорғауды жақсартуға негізделген, соның ішінде жоспарланбаған жүктілікті және қауіпті түсік тастауды қақпайлау, жүктілік пен босану кезінде жоғары сапалы медицина-санитариялық жәрдемдермен бірге акушериялық жәрдемнің негізгі түрлерін қоса қамсыздандыру.

Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау және медициналық ғылымды дамыту концепциясы жоғары білікті кадрлармен қамтамасыз етуге негізделген.

Бұл мәселені ЖОО білімді және ЖОО-нан кейінгі білімді үнемі жетілдірумен, ғылымның, практиканың және технологиялық прогресстердің жаңа жетістіктері негізінде білім беру сапасы мен деңгейін көтеру арқылы шешуге болады.

Пәннің мақсаты: «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қайта даярлаудың негізгі мақсаты әйелдер консультациясында, перзентханада, аурухананың гинекологиялық бөлімшелерінде өздігінен дәрігерлік қызметке дайындықтың кәсіби деңгейін арттыру, акушерия-гинекологиялық күрделі патологияларды жіктеуде дәрігердің клиникалық ойлау қабілеттілігін қалыптастыруға негізделген.

Пәннің міндеттері:

- акушерияда, гинекологияда және шектес пәндерде кәсіптік-лауазым міндетін атқаруда қажетті жаңа теориялық жағдайлармен танысу;

- акушерия-гинекологиялық жәрдемді, акушерияда, гинекологияда және перинатологияда жиі аурулар мен олардың асқынуларынан кейін жүргізілетін оңалту шараларын ұйымдастыруда туындайтын мәселелерді шешудегі білімді бекіту. Өз жұмысын ұйымдастыруда менеджмент принциптерін қолдануды үйрену;

- өз кәсіби қызметінде өз білімі мен машығын жетілдіруге және өз кәсібі бойынша үздіксіз білім алуға талаптануға дағдыландыру: акушерия-гинекологиялық практикадағы диагностиканың қазіргі әдістерін меңгеру, әйел организмнің босануға дайындығын бақылау, аурудың ауыртпалығы мен формаларын анықтау; әрбір нақты ауруларда қажетті емдеу әдістерін және фармакология жетістіктерін қолдана білу, профилактика мен емдеу әдістерін білу;

- акушерия мен гинекологияда жиі кездесетін шұғыл және жедел аурулар кезінде, жүктілік пен босанудың қалыпты және асқынған ағымы кезінде емдеу-

основная:

1. Энкин М., Кейрс М., Нейлсон Д., Краутер К., Дьюли Л., Ходнет Э., Хофмейер Д. Руководство по эффективной помощи при беременности и рождении ребенка: пер. с англ. / под ред. А.В. Михайлова. – СПб., 2003.
2. Интегрированное ведение беременности и родов. Оказание помощи при осложненном течении беременности и родов: руководство для акушеров и врачей / ВОЗ. – Женева, 2000.
3. Интегрированное ведение беременности и родов. Уход во время беременности, родов, послеродового периода, уход за новорожденным: руководство для клинической практики / ВОЗ. – Женева, 2003.
4. Эффективная перинатальная помощь и уход: руководство для врачей / ВОЗ.
5. Новак Э. Гинекология / под ред. Дж. Берека, И. Адаши, П. Хилард. – М., 2002.
6. Кулаков В.И., Уварова Е.В. Стандартные принципы обследования и лечения детей и подростков с гинекологическими заболеваниями и нарушениями полового развития. – М., 2004.
7. Коколина В.Ф. Гинекологическая эндокринология детского и подросткового возраста. – М., 2005.

дополнительная:

1. Практическое руководство по оказанию неотложной помощи в акушерстве и гинекологии / под ред. Н.М. Мамедалиевой. – Алматы, 2006.
2. Шехтман М.М. Руководство по экстрагенитальной патологии у беременных. – М., 2003.
3. Экстрагенитальная патология и беременность: клинические лекции / под ред. А.М. Дощановой. – Алматы, 2001.
4. Чернуха Е.А. Родовой блок. – М., 2003.
5. Токсанбаев А.Т. Ятрогенные травмы мочевой системы у женщин. – Алматы, 2003.
6. Уиллис К.Р. Атлас оперативной гинекологии. – 2004.
7. Сидельникова Е.М. Привычная потеря беременности. – М., 2005.
8. Айламазян Э.К. Акушерство практическое. – Н. Новгород, 2001.
9. Бохман Л.В. Руководство по онкогинекологии. – М., 2000.
10. Прилепская В.Н. Кольпоскопия. – М., 2006.
11. Медведь В.И. Введение в клинику экстрагенитальной патологии беременных. – 2004.
12. Агеева М.И. Допплерометрические исследования в акушерской практике. – М.: Видар, 2000.
13. Артанова О.Н., Кошелёва Н.Г., Ковалёва Т.Г., Громыко Г.Л., Тышкевич О.В. Плацентарная недостаточность: диагностика и лечение. – СПб., 2000.
14. Безнощенко Г.Б., Долгих Т.И., Кривчик Г.В. Внутриутробные инфекции. – М.: Медицинская книга, 2003.

12	Ведение девочек с гинекологической патологией.
13	Оценка степени полового развития.
14	Гинекологическое исследование у девочек.
15	Участие в мастер-классах, конференциях.
16	Дежурства в отделении.
17	Работа в библиотеке, Интернете.
18	Формирование портфолио.

5 Методы обучения и преподавания

Лекции: обзорные, проблемные.

Практические занятия: курация беременных, рожениц, родильниц, гинекологических больных; участие в операциях; ведение медицинской документации; работа в различных подразделениях родовспомогательных учреждений; участие в обходах, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, написание историй родов, историй болезни, подготовка разбор тематических пациентов. Работа в малых группах. Деловые игры, дискуссии, презентации, участие в патолого-анатомических конференциях.

Самостоятельная работа слушателя: курация беременных, рожениц, родильниц, гинекологических больных; участие в операциях; ведение медицинской документации; работа в различных подразделениях родовспомогательных учреждений; ночные дежурства, участие в обходах, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, написание историй родов, историй болезни, подготовка презентаций, закрепление навыков в учебно-клиническом центре на фантомах и муляжах, формирование портфолио.

6 Клиническая база

Родильные дома, гинекологические отделения лечебно-профилактических учреждений, отделения по вспомогательным репродуктивным технологиям, кабинеты по патологии шейки матки, планированию семьи, отделения функциональной диагностики, клинико-диагностические лаборатории, организации ПМСП (женские консультации, центры планирования семьи, СВА, поликлиники).

диагностикалық жәрдем көрсету бойынша практикалық машықтарын жетілдіру. Дәлелдемелі медицина ұстанымы негізінде кәсіби шешім қабылдауды үйрену;

- науқастарды алдын алу, диагностикалау, емдеу мен оңалтуда, шұғыл және денсаулыққа қауіп төнген жағдайлар кезінде медициналық жәрдем көрсетуде дәрігерлік этика принциптеріне, кәсіби тапсырмаларды шешуге машықтану;

- жасөспірім қыздармен, әйелдермен, жүкті әйелдермен және гинекологиялық науқастармен жұмыс істеу, халықпен қарым-қатынас жасау, әріптестермен, әлеуметтік қызмет қызметкерлерімен байланыс кезінде соған сәйкес коммуникативті дағдыларға машықтану;

- отбасын жоспарлау, балалар мен жасөспірімдерді жыныстық тәрбиелеу, саламатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері бойынша халықпен санитария-ағарту жұмыстарын жүргізуге машықтану;

- альтруизм, рақымдылық, жауапкершілік, адалдық сияқты кәсіби құндылықтарды дамыту және құпиялылық принциптерін сақтау;

- командада жұмыс істей білу және жетекшілік сапалығын нығайту.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Тыңдарман:

- акушерия мен гинекологиядағы заңнама құқықтарының негізін;
- денсаулық сақтау мекемелерінің және ағза қызметтерін анықтайтын нұсқаулық құжаттарды, денсаулық сақтау туралы заңнама негіздерін;
- елімізде акушерия-гинекологиялық жәрдемді, жедел және шұғыл жәрдем жұмыстарын ұйымдастыруды;
- әйелдер еңбегін қорғау туралы заңнаманы;
- акушерияда, гинекологияда және перинатологияда тексеру және емдеу ауқымының стандарттарын;
- еліміздегі, аумақтағы, ЕПМ-дегі ана, перинатальдық және бала өлім-жітімділігі көрсеткіштері мен құрылымдарын, оларды азайту бойынша жүргізілетін іс-шараларды;
- дене бөліктерінің, соның ішінде іштің алдыңғы қабырғасының, құрсақ қуысының, ішперде артындағы кеңістіктің, кіші жамбастың, урогенитальды аймақтардың топографиялық анатомиясының негіздерін. Дені сау әйелдерде және акушерия-гинекологиялық патологиялар кезінде қалыпты және патологиялық физиологияның негізгі мәселелерін;
- әйелдер организмдегі патологиялық процесстердің пайда болу себептерін, олардың даму механизмі мен клиникалық көріністерін;
- жүктіліктің, толғақтың және босанудан кейінгі кезеңнің, қауіп-қатер топтарының, эндокринопатиясы бар әйелдердегі акушерия-гинекологиялық аурулар дамуының физиологиясы мен патологиясын;
- әйел организмнің өзіне тән функциясына экологиялық және өндірістік факторлардың тигізетін әсерін;
- организмнің функционалдық жүйелер бойынша өзара байланысын және олардың реттелу деңгейлерін, әйелдегі етеккір функциясының физиологиясы мен патологиясын;

- етеккір циклі бұзылыстарының (гиперполименорея, опсоменорея, альгодисменорея, ілкі аменорея, салдарлық аменорея, гипергонадотропты, гипоганадотропты, гипопиз аденомасы, Чиари-Фроммель синдромы, гиперпролактинемия, бүйрекүстібезді гиперандрогения, анабезді, орталық генезді, Иценко-Кушинга ауруы немесе синдромы, нейроэндокринді, посткастрациялық, климакс бұзылыстары кезіндегі) диагностикасы мен емінің қазіргі әдістерін;
- әйелдер организмнің жасқа байланысты даму кезеңдерін, репродукциялық жүйе ағзаларының негізгі анатомиялық және функциональдық өзгерістерін;
- жыныстық жетілу кезеңінде гипоталамустық синдромды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістерін;
- қыздар мен жасөспірімдердегі репродукциялық жүйе бұзылыстарын;
- акушериядағы, гинекологиядағы, перинатологиядағы шұғыл жағдайлардың клиникалық симптоматикасы мен терапиясын және олардың профилактикасын;
- әйел жыныс жүйесінің қатерлі және қатерсіз ісіктерінің клиникалық симптоматикасын, диагностикасын, емдеу және алдын алу принциптерін;
- обыралды аурулардың клиникалық симптоматикасын, диагностикасын, емін және профилактикасын;
- гемостаз жүйесінің физиологиясын және патологиясын, бұзылыстарды түзетуді;
- акушерия мен гинекологиядағы зерттеудің жалпы және арнайы әдістерін (оның ішінде УДЗ);
- гинекологиядағы науқастарды диагностикалау мен емдеудегі эндоскопияның, рентген-радиологияның негіздерін;
- онкогистологиядағы биопсия, морфогистологиялық зерттеу әдістерінің ролін және оларды тағайындауды;
- акушерия мен гинекологиядағы асептика мен антисептиканы;
- акушерия мен гинекологиядағы иммунология мен гинекологияның негіздерін;
- акушерия мен гинекологиядағы ауырсындырмау принциптерін, тәсілдері мен әдістерін, әйелдер мен жаңа туылған нәрестелер терапиясы мен реанимациясының негізгі принциптерін;
- акушерия мен гинекологиядағы инфузия-трансфузиялық терапия негіздерін, қан мен қан алмастыру препараттарының сипаттамасын;
- акушерия мен гинекологиядағы фармакотерапия негіздерін, іштегі нәресте мен жаңа туылған нәрестелерге дәрілік препараттардың тигізетін әсерін;
- науқастарды операция алдында даярлау және операциядан кейін жүргізу принциптерін, оналту әдістерін;
- акушерия мен гинекологиядағы физиотерапия мен емдік денешынықтыру негіздерін, санаторий мен курортта емдеу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін;
- акушерия-гинекологиялық практикада қолданылатын рациональды тамақтандыру негіздері мен емдәммен емдеу принциптерін;
- акушерия-гинекологиялық патологияны алдын алу мен емдеудің қазіргі жаңа әдістерін, сонымен бірге жоспарланбаған жүктіліктің профилактикасын;

11	Воспалительные заболевания женских половых органов, специфической и неспецифической этиологии. Бесплодие. Опухоли и опухолевидные образования яичников	Работа в поликлинике, гинекологическом отделении. Ведение больных с воспалительными заболеваниями и доброкачественными опухолями женских половых органов. Гистеросальпингография. Гистероскопия. Лапароскопия.
12	Миома матки. Эндометриоз. Вспомогательные репродуктивные технологии. Новое в хирургическом лечении гинекологических больных	Работа в поликлинике, гинекологическом отделении. Работа в операционной. Предоперационная подготовка. Гистерорезектоскопия. Консервативно-пластические операции в гинекологии. Эмболизация маточной артерии. Метод оперативного лечения опущения, выпадения матки. Операции на шейке матки. Предраковые заболевания женских половых органов.
13	Младенческая и материнская смертность в РК. Аудит. Основные принципы клинического аудита	Проведение клинического аудита. Работа с документацией.

4.3 План самостоятельной работы слушателя

№	Содержание
1	Курация беременных, больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.
4	Специальное акушерское и гинекологическое исследование.
5	Ведение и прием физиологических родов.
6	Объективное обследование при эндокринной патологии.
7	Реанимационные мероприятия при клинической смерти.
8	Реанимационные мероприятия при эклампсии.
9	Реанимационные мероприятия при маточных кровотечениях (акушерских и гинекологических).
10	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
11	Изучение и ознакомление с современными аппаратами для диагностики и лечения гинекологических заболеваний.

3	Преждевременные роды. Дородовое излитие околоплодных вод	Работа в родзале. Индукция родов. Профилактика дистресс- синдрома плода, антибиотикопрофилактика. Работа с клиническими протоколами.
4	Гипертензия во время беременности	Работа в отделении патологии беременных, родзале, отделе интенсивной реанимации и терапии. Алгоритм ведения беременности, родов. Работа с клиническими протоколами.
5	Кровотечения во время беременности Кровотечения в последовом и раннем послеродовом периоде	Работа в родзале. Алгоритм при акушерских кровотечениях. Бимануальная компрессия матки. Шов по Б-Линча. Работа с клиническими протоколами.
6	Экстрагенитальная патология во время беременности	Работа в отделении патологии беременных, родзале, послеродовом отделении с пациентками с экстрагенитальной патологией Работа с клиническими протоколами.
7	Гнойно-септические осложнения в акушерстве и гинекологии	Работа в послеродовом отделении. Ведение родильниц с лохиометрой, гематометрой, эндометритом. Эндометрит после кесарева сечения, гинекологических операций. Работа с клиническими протоколами.
8	Неотложные состояния и проблемы новорожденного	Работа в ОАРИТН. Особенности выхаживания недоношенных. Родовая травма новорожденного. Реанимация и интенсивная терапия новорожденных. Иммунологические взаимоотношения матери и плода. ВПР Работа в параклинике. Резус-конфликтная беременность. Неиммунная водянка плода. Врожденные пороки развития. Диагностика Работа с клиническими протоколами.
9	Методы исследования состояния плода во время беременности и родов	Работа в параклинике. КТГ в оценке состояния внутриутробного плода. Ультразвуковые методы исследования. Допплерометрия в акушерстве и гинекологии.
10	Нейрогуморальная регуляция репродуктивной функции. Расстройства менструальной функции. Гиперпластические процессы. Патология шейки матки	Работа в поликлинике. Ведение гинекологических больных с нарушениями менструальной функции. ПАП-тест. Работа в кабинете по патологии шейки матки.

- акушериядағы емдеудің эфферентті әдістерін (әсер ету принциптері бойынша жіктемесін). Детоксикация. Рекоррекция. Иммунокоррекция. Оларды қолдану көрсетімдерін;
- әйелдерде кездесетін қатерлі ісіктердің алдын алу және ерте анықтау мақсатындағы онкологиялық сақтық негіздерін;
- акушерия мен гинекологиядағы еңбекке уақытша және тұрақты жарамсыздық, дәрігерлік-еңбек сараптама мәселелерін;
- әйелдерді диспансеризациялауды ұйымдастыруды және оны өткізуді, оның тиімділігін талдауды;
- жүкті әйелдерді және гинекологиялық науқастарды госпитализациялау көрсетімдерін;
- операциялық бөлмелерді, қарқынды терапия бөлмелерін құрал-жабдықтармен және аспаптармен қамсыздандыруды, акушерия-гинекологиялық практикада қолданылатын аппаратуралармен, хирургиялық құралдармен және тігіс материалдарымен жұмыс істеу барысында қауіпсіздік техникасын сақтауды;
- азаматтық қорғаныстың апаттық медицина мен медициналық қызметін ұйымдастыру принциптері мен міндеттерін, олардың мекемелерін, басқару органдарын және оларды қалыптастыру мен жабдықтауды;
- төтенше жағдайлар кезінде зақымданған халықты емдеу-көшіру жұмысымен қамтамасыз етуді ұйымдастыру принциптерін;
- апаттар кезінде халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдерін;
- медициналық психологияның негіздерін;
- жек бастың психологиялық қасиетін. Акушериядағы жіті сепсистік инфекциялар кезіндегі, репродукциялық жүйе ағзаларының қатерлі ісіктерін анықтау кезіндегі психикалық процесстердің ерекшеліктерін;
- акушерия-гинекологиялық практикадағы «этика», «деонтология», «медициналық деонтология», «ятрогенді аурулар», ятрогенді аурулардың пайда болу қауіптілігі туралы ұғымдарды;
- информатика, есептеуіш техника, медициналық кибернетика негіздерін, олардың қолдану аймағын;
- медициналық құжаттамаларды өңдеудің статистикалық әдістерінің негізгі принциптерін;
- компьютердің жалпы құрылымын және функциясын, монитормен жұмыс істеу принциптерін **білуі тиіс.**

Тыңдарман:

- жүктілік мерзімін белгілеуді, жүктіліктің жағдайын, мүмкін болатын бұзылыстарды анықтауды және кешенді емдеу шараларын жүзеге асыруды;
- сыртқы және ішкі акушериялық тексерулерді орындауды;
- босану ағымының фазаларын, іштегі нәрестенің қалай орналасқандығын, жатыр мойнағының жетілу деңгейін анықтауды;
- жасөспірімдер контрацепциясын, жыныс жолы арқылы берілетін аурулардың профилактикасы бойынша іс-шараларды өткізуді;

- іштегі нәрестелерге қауіп-қатер тудыратын жағдайларды анықтауды және осындай жағдайларда көрсетілетін жәрдемдерді;
- амбулатория-емханалық жағдайда, күндізгі стационарда және үйде ауқымды емдеу-диагностикалық процесстерді және профилактикалық іс-шараларды акушер-гинеколог дәрігердің біліктілігін қарастыра отырып өткізуді ұйымдастыруды;
- жүктіліктің ағымы, алдыңғы жүктілік пен босанудың ағымы мен нәтижелері туралы ақпараттар алуды. Жүктілік пен босану нәтижелері туралы болжауды;
- әйелдер мен қыздардың акушериялық және гинеологиялық патологиялары дамуының қауіп-қатер факторларын анықтауды, алдын алу іс-шараларын өткізуді ұйымдастыруды;
- жүктіліктің ерте немесе кеш дамитын патологияларын анықтауды (іштегі нәрестенің қауіп-қатер жағдайларын, преэклампсияны және т.б.);
- физиологиялық және патологиялық босануларды жүргізуді (нәрестенің жамбаспен келуі, обструктивті босанулар, ірі нәресте, егіз, мерзімі үзілген және мерзімі өткен жүктілік, жатырдағы тыртықтар және т.б.);
- кесарь операциясының көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін дер кезінде анықтауды;
- шұғыл немесе жоспарлы операцияларға науқастарды даярлау жоспарын өңдеуді, гемостаз бұзылыстарының деңгейін анықтауды, операцияға организмді даярлауды жүзеге асыруды;
- қан топтарын анықтауды және қанды вена тамырына және артерия тамырына құюды, реинфузияны орындауды, мүмкін болатын трансфузиялық асқынуларды анықтауды және керекті ем және профилактикалық шараларды жүргізуді;
- жүктілік уақытында (өздігінен түсік тастау, жатыр мойнағына бала біту, жатыр мойнағы мен іншек патологиялары), босану кезінде (бала жолдасының алда орналасуы, гипотониялық және коагулопатиялық қан кету, жатыр мен босану жолдарының жыртылуы) және босанудан кейінгі кезеңде кеткен қанды тоқтату бойынша мүмкін болатын барлық іс-шараларды жүргізуді;
- комалық жағдайларда саралау диагностикасын өткізуді (гипо- және гипергликемиялық, эклампсиялық және постэклампсиялық, бала біткен жатырдың аорто- кавальдық компрессиясы және т.б.) және шұғыл жәрдем көрсетуді;
- экстрагенитальдық аурулар кезінде босануды жүргізу тәсілін негіздеуді, жүктіліктің үзудің медициналық көрсетімдерін анықтауды;
- лапаротомияны, Кесарь операциясын, тубэктомияны, цистэктомияны, жатыр ампутациясын жүргізуді;
- толғақ белсенділігі аномалияларын анықтауды (әлсіздік, дискоординация, жылдам және екпінді толғақ). Толғақ белсенділігін реттеуді жүзеге асыруды, жүктілік, босану және босанудан кейінгі кезеңдердегі акушериялық қан кету себептерін анықтауды. Керекті жәрдем көрсете білуді;
- нәресте асфиксиясы және туылу кезінде алған жарақаттарына байланысты оған реанимациялық іс-шараларды жүргізуді;

7	Перинатальные инфекции. Медико-генетическое консультирование	Антенатально повреждающие факторы. Перинатальные инфекции. Медико-генетическое консультирование.
8	Неотложные состояния и проблемы новорожденного	Задержка внутриутробного развития плода. Маловесные дети. Особенности выхаживания недоношенных. Хроническая плацентарная недостаточность. Гипоксия плода. Асфиксия новорожденного. Первичная реанимация новорожденных. Современные перинатальные технологии. Родовая травма новорожденного. Реанимация и интенсивная терапия новорожденных.
9	Акушерские операции Гнойно-септические осложнения в акушерстве и гинекологии	Кесарево сечение. Ведение беременности и родов у женщин с рубцом на матке. Перитонит, сепсис. Лечение гнойно-септических заболеваний.
10	Нейрогуморальная регуляция репродуктивной функции. Патология шейки матки	Нарушения менструальной функции. Нейроэндокринные гинекологические синдромы. Патология шейки матки. Клиника, диагностика и лечение.
11	Воспалительные заболевания женских половых органов. Бесплодие. Опухоли и опухолевидные образования яичников	Воспаление наружных половых органов, влагалища, матки, придатков матки, тазовой клетчатки, брюшины. ИППП. Диагностика. Лечение. Бесплодие. Трубно-маточный фактор бесплодия. Маточный фактор бесплодия. Опухоли и опухолевидные образования яичников.
12	Миома матки. Опушение, выпадения матки. Эндометриоз. Вспомогательные репродуктивные технологии	Современные методы лечения миомы матки, эндометриоза. Метод оперативного лечения опущения, выпадения матки. Новое в хирургическом лечении гинекологических больных. ЭКО.

4.2 Примерный тематический план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Дородовое наблюдение. Физиологическая беременность	Работа в поликлинике. Ведение беременных. Гравидограмма. Работа с клиническими протоколами.
2	Роды. Наблюдение за состоянием плода	Работа в родзале. Ведение партограммы. КТГ, Активное ведение 3-го периода родов. Угрожающее состояние плода. Акушерские операции. Родовой травматизм. Неправильные положения и предлежания плода. Работа с клиническими протоколами.

4 Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения квалификации

Актуальные проблемы акушерства и гинекологии

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема	Содержание
1	Изменение системы охраны материнства Перинатология, основанная на доказательной медицине Эффективный перинатальный уход	Государственная программа реформирования здравоохранения Казахстана на 2011-2015 годы «Саламатты Казахстан». Концепция создания Единой национальной системы здравоохранения Республики Казахстан Этапность оказания медицинской помощи беременным. Принципы интегрированного ведения беременности и родов (ИВБР). Цель дородового наблюдения. Помощь и поддержка беременной женщины и ее партнера или семьи, помощь при переходе к материнству и отцовству. Ведение беременных женщин, основанное на доказательствах.
2	Роды. Угрожающее состояние плода	Роды. Отклонение от нормального течения родов. Неудовлетворительный прогресс родов. Затяжные (обструктивные) роды. Неправильное положение и предлежание плода. Угрожающее состояние плода. Эффективные технологии в акушерстве и перинатологии.
3	Преждевременные роды. Дородовое излитие околоплодных вод	Ведение беременности и родов Индукция родов. Родостимуляция.
4	Гипертензия во время беременности	Международные критерии постановки диагноза и классификации артериальной гипертензии при беременности. Тактика ведения беременных при преэклампсии.
5	Кровотечение во время беременности, в родах и раннем послеродовом периоде	Предлежание плаценты. Преждевременная отслойка нормально расположенной плаценты. Атонические кровотечения. Тактика врача.
6	Экстрагенитальная патология во время беременности	Изложить вопросы клинической значимости конкретных видов экстрагенитальной патологии и оценки риска беременности (анемия, тромбоцитопения, вирусный гепатит, сахарный диабет).

- босанудан кейінгі кезең ағымын бағалауды, асқынуларды анықтауды, алдын алу және олармен күрес жүргізуді;
- жүктілік пен босанудың қарсы көрсетімдерін анықтауды. Жүктілікті ұзу кезіндегі медициналық құжаттарды ресімдеуді. Жүктілікті ұзудан кейін жүргізілетін оңалту шараларын;
- емделуші әйелдердің еңбекке жарамдылығы туралы мәселелерді шешуді;
- медициналық құжаттаманы жүргізуді және ЕПМ арасында ауыспалылықты жүзеге асыруды;
- жоспарланбаған жүктіліктің профилактикасын өткізуді;
- диспансеризациялауды жүзеге асыруды және оның тиімділігін бағалауды;
- емдік-профилактикалық мекемелер қызметінің негізгі көрсеткіштеріне талдау жүргізуді;
- саламатты өмір салтын насихаттау бойынша санитария-ағарту жұмыстарын өткізуді, акушериялық патологиялар мен гинекологиялық аурулар дамуының профилактикасын;
- қыздардың, бойжеткендердің, әйелдердің дене бітімінің дамуын, әйел организмнің функциональдық жағдайларын анықтау мен бағалау әдістерін меңгеруді;
- жүктілік кезінде тағайындалатын дәрі-дәрмектердің көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін анықтауды;
- гипоталамус-гипофиз-анабездік жүйесі (базальды температура графигін бағалау, кариопикнотикалық индекс, «қарашық» симптомы, мойнақ сілемейінің созылуы симптомы, гестагендермен, эстрагендермен, дексаметазонмен, кломифенмен сынамалар) бұзылыстарының деңгейін анықтаудың функциональдық диагностика тестін өткізуді;
- кәмелетке толмаған қыздардың жатырынан қан кетуді диагностикалауды;
- репродуктивті жүйе дамуының бұзылуын анықтауды: мерзімінен бұрын изосексуальды жыныстың дамуы, мерзімінен бұрын гетеросексуальды жыныстың дамуы, жыныстық дамудың тежелуі, жыныстық дамудың болмауы, гонад дисгенезиясы, аденогенитальдық синдром, табиғи гермафродитизм, әйелдің жалған гермафродитизмі, еркектің жалған гермафродитизмі, жыныс ағзалары дамуының аномалиялары және т.б.;
- келесі ауруларды анықтауды және оларды емдеуді: жатырдан тыс жүктілік, ауруханадан тыс түсік тастау, генитальды туберкулез, әйел жыныс ағзаларының сепсистік этиологиялы қабыну аурулары; жыныс ағзаларының орналасуы бойынша аномалиялары, трихомониаз, әйелдегі гонорея, дисгормональды аурулар, жатырдың және оның қосалқыларының қатерлі және қатерсіз аурулары және т.б.;
- емделушілердің мәселесін шешуді және дәлелдемелі медицина принциптері негізінде шешім қабылдауды;
- халыққа акушерия-гинекологиялық жәрдем көрсетуді жүзеге асыруды және оны ұйымдастыруда менеджмент принциптерін қабылдауды;
- емдеу-профилактикалық және реабилитациялық іс-шараларды, соның ішінде акушерия-гинекологиялық практикада радикальды операциялардан кейін

жүргізу кезінде этика, деонтология ережелерін қолдана білуді **үйреніп алуы қажет.**

Тыңдарман:

- арнайы акушерия-гинекологиялық тексерулерді өткізуге;
- физиологиялық босануларды жүргізуге және қабылдауға;
- эндокринді патологиялар кезінде объективті тексерулерді өткізуге;
- клиникалық өлім кезіндегі реанимациялық іс-шараларды орындауға;
- эклампсия кезіндегі реанимациялық іс-шараларды жасауға;
- жатырдан қан кету кезіндегі (акушериялық және гинекологиялық) іс-шараларды орындауға;
- жыртылған шатаралығын тігуге;
- дәрілік препараттарды инфузиялауға;
- қуықты катетерлеуге;
- нәрестелерде қан ауыстырып құюға;
- «кесарь тілігін» орындауға;
- акушерлік қысқыш қоюға;
- вакуум-экстракция;
- ұрықты бөлшектеу операциясын (эмбриотомия) орындауға;
- іштегі нәрестені акушерлік әдіспен аяғына бұруға;
- сыртқы акушерлік бұруға;
- жамбаспен келген іштегі нәрестеге жасалынатын Цовьянов әдісін жасауға;
- классикалық қолмен жасалынатын әдіске;
- жатыр қуысын диагностикалық мақсатта қырнауға;
- фантомда жамбасымен келген нәрестені шығарып алуға;
- бала жолдасын қолмен бөліп алуға;
- жатыр қуысын қолмен тексеруге;
- жатырды екі қолмен басуға;
- жыртылған жатыр мойнағын, қынапты, шатаралықты тігуге;
- венесекция, қанды және каналмастырғыларды венаішілік құюға, трансфузиялауға;
- онкоцитологияға, микроскопияға сүртінді алуға;
- кольпоскопия өткізуге;
- жатыр мойнағынан биопсия алуға, диатермозэлектрокоагуляцияны орындауға;
- жатыр мойнағының сілемейіндегі полипті алуға;
- жатырдың сілемейлі қабығын диагностикалық мақсатта қырнауға;
- артқы күмбезді пункциялауға;
- лапароскопияны өткізуге;
- гистеросальпингографияны өткізуге;
- эндокринді аурулар кезінде цитологиялық диагностиканы өткізуге;
- жатырдан тыс жүктілік, анабез кистасының бұратылуы, қосалқылардағы тубоо-вариальды ісіктер кезінде лапаротомия жасауға;

4	Оказание первичной медицинской помощи при неотложных состояниях.
5	Объективное обследование при эндокринной патологии.
6	Цитологическая диагностика при эндокринных заболеваниях.
7	Взятие мазков на онкоцитологию, микроскопию.
8	Кольпоскопия.
9	Биопсия шейки матки, диатермозэлектрокоагуляция.
10	Ведение беременных согласно протоколу антенатального ухода.
11	Определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.
12	Ведение и прием физиологических родов.
13	Реанимационные мероприятия при клинической смерти.
14	Реанимационные мероприятия при эклампсии.
15	Реанимационные мероприятия при маточных кровотечениях (акушерских и гинекологических).
16	Гистеросальпингография.
17	Изучение и ознакомление с современными аппаратами для диагностики и лечения гинекологических заболеваний.
18	Участие в мастер-классах, конференциях.
19	Дежурства в отделении.
20	Работа в библиотеке, Интернете.
21	Формирование портфолио.
Гинекология детского и подросткового возраста	
1	Ведение медицинской документации.
2	Ведение девочек с гинекологической патологией.
3	Оценка степени полового развития.
4	Гинекологическое исследование у девочек.
5	Взятие мазков на микроскопию.
6	Взятие мазков на бак. посев.
7	Вагиноскопия.
8	Лапароскопия.
9	Участие в мастер-классах, конференциях.
10	Дежурства в отделении.
11	Работа в библиотеке, Интернете.
12	Формирование портфолио.

23	Извлечение плода за тазовый конец на фантомах.
24	Ручное отделение плаценты и выделение последа.
25	Ручное обследование полости матки.
26	Бимануальная компрессия матки.
27	Ушивание разрывов шейки матки, влагалища, промежности.
28	Венесекция, внутривенные вливания, трансфузия крови и кровезаменителей.
29	Взятие мазков на онкоцитологию, микроскопию.
30	Кольпоскопия.
31	Биопсия шейки матки, диатермоэлектрокоагуляция.
32	Удаления полипа слизистой шейки матки.
33	Диагностическое выскабливание слизистой оболочки матки.
34	Пункция заднего свода.
35	Лапароскопия.
36	Гистеросальпингография.
37	Гистероскопия.
38	Цитологическая диагностика при эндокринных заболеваниях.
39	Лапаротомия при внематочной беременности и при перекруте кисты яичника, тубоовариальных образованиях придатков.
40	Операции на придатках (тубэктомия, туботомия, овариоэктомия, цистэктомия).
41	Надвлагалищная ампутация матки.
42	Консервативная миомэктомия.
43	Пластика промежности.
44	Ампутация шейки матки.
45	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
46	Участие в консилиумах и консультациях отделений.
47	Участие в мастер-классах, конференциях.
48	Дежурства в отделении.
49	Работа в библиотеке, Интернете.
50	Формирование портфолио.
Акушерская и гинекологическая помощь на догоспитальном этапе	
1	Ведение медицинской документации.
2	Прием беременных, больных.
3	Специальное акушерское и гинекологическое исследование.

- косалқыларға операция (тубэктомия, туботомия, овариоэктомия, цистэктомия);
- жатырға іншекүстілік ампутация;
- консервативтік миомэктомия;
- шатаралығына жамау салуға;
- жатыр мойнағына ампутация жасауға машықтануы қажет.

2 Пән сағаттарын бөлу

Хирургиялық бейін мамандықтар бойынша алғашқы білім деңгейі және жұмыс өтілі бар мамандарды қайта даярлау

Пән	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Акушерия мен гинекологиядағы стационарлық жәрдем	252	42	210	126
Госпитальға дейінгі кезеңдегі акушериялық және гинекологиялық жәрдем	216	36	180	108
Балалар мен жасөспірімдер гинекологиясы	72	12	60	36
Сағаттардың жалпы саны	540	90	450	270

Хирургиялық емес бейін мамандықтар бойынша алғашқы білім деңгейі және жұмыс өтілі бар мамандарды қайта даярлау

Пән	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Акушерия мен гинекологиядағы стационарлық жәрдем	288	48	240	144
Госпитальға дейінгі кезеңдегі акушериялық және гинекологиялық жәрдем	288	48	240	144
Балалар мен жасөспірімдер гинекологиясы	144	24	120	72
Сағаттардың жалпы саны	720	120	600	360

Біліктілік арттыру

Тақырыбы	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Акушерия мен гинекологияның өзекті мәселелері	72	12	60	36

3 Қайта даярлау пәнінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

3.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Акушерия мен гинекологиядағы стационарлық жәрдем	
1	Босану. Ашылу, сығып шығару, босанудан кейінгі кезеңдер. Партограмма.
2	Босанудан кейінгі және босанудан кейінгі ерте кезеңдердегі қан кетулер.
3	Босанудың қалыпты ағымынан ауытқуы. Босануда окситоцинді қолдану.
4	Толғақты күшейту. Толғақтың созылуы (обструктивті).
5	Босанудан кейінгі алғашқы аптада ана мен балаға күтім жасау.
6	Нәрестені туылған кезде бағалау және жаңа туылған нәрестеге күтім жасау.
7	Емшек емізу.
8	Жамбасымен келген баланы босану, көпұрықты жүктілік.
9	Инфекциямен туылған балаға медициналық жәрдем көрсету.
10	Жаңа туылған нәресте реанимациясы.
11	Профилактика. АИТВ-ның анадан балаға берілуі.
12	Жүктілік, босану және босанудан кейінгі кезеңдердегі инфекциялар.
13	«Салмағы аз баланы» мерзімінен бұрын босану: Күтім жасау және тамақ беру.
14	Жаңа туған нәрестенің сарғаюы. Кенеттен болатын бала өлімі синдромы.
15	Босанудан кейінгі күйзеліс. Айырылу және жоғалту. Туа біткен ақаулары бар немесе туылған кезде жаракат алған жаңа туылған нәрестеге күтім жасау.
16	Қағанақ суының босану кезеңіне дейін ағып кетуі (ҚСБА).
17	Толғақ индукциясы.
18	Жыныс ағзалары ауруларының саралау диагностикасы.

6	Нейроэндокринные заболевания у детей - 2	Хроническая надпочечниковая недостаточность. Адипозогенитальная дистрофия. Синдром Лоренса-Муне-Барде-Брилля. Фиброзная остеоплазия.
7	Нейроэндокринные заболевания у детей - 3	Синдром гиперпролактинемии. Нейрогенная анорексия и булимия. Синдром и болезнь Иценко-Кушинга. Адреногенитальный синдром.

3.3 План самостоятельной работы слушателя

№	Содержание
Стационарная помощь в акушерстве и гинекологии	
1	Курация беременных, больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.
4	Специальное акушерское и гинекологическое исследование.
5	Ведение и прием физиологических родов.
6	Объективное обследование при эндокринной патологии.
7	Реанимационные мероприятия при клинической смерти.
8	Реанимационные мероприятия при эклампсии.
9	Реанимационные мероприятия при маточных кровотечениях (акушерских и гинекологических).
10	Ушивание разрывов промежности.
11	Инфузия лекарственных препаратов.
12	Катетеризация мочевого пузыря.
13	Заменное переливание крови у новорожденных.
14	Кесарево сечение.
15	Акушерские щипцы.
16	Вакуум экстракция.
17	Плодоразрушающие операции.
18	Акушерский поворот плода на ножку.
19	Наружный акушерский поворот.
20	Пособие по Цовьянову при тазовом предлежании плода.
21	Классическое ручное пособие.
22	диагностическое выскабливание полости матки.

15	Эндокринные заболевания	Гиперандрогения, синдром поликистозных яичников, синдром Кушинга, врожденная гиперплазия коры надпочечников, гиперпролактинемия, заболевания щитовидной железы. Определения. Этиология. Классификация. Методы диагностики. Лечение.
16	Искусственное оплодотворение	Искусственное осеменение, ЭКО. Виды ЭКО. Показания. Противопоказания. Подготовка пациентки к искусственному оплодотворению.
17	Климактерический период	Гормональные изменения в климактерическом периоде. Наблюдение, дифференциальная диагностика. Медикаментозная терапия. Хирургическое лечение.
18	Заместительная гормональная терапия	Заместительная гормональная терапия с точки зрения доказательной медицины.
Гинекология детского и подросткового возраста		
1	Анатомо-физиологические особенности развития половых органов у девочек в возрастном аспекте. Физиология периода полового созревания и менструального цикла	Внутриутробный период. Период новорожденности. Нейтральный период. Препубертатный период. Пубертатный период. Юношеский период. Становление репродуктивной системы женского организма. Физическое и половое развитие здоровых детей и подростков.
2	Гинекологическая эндокринология детей и подростков	Эндокринный статус здоровых детей и подростков в процессе созревания репродуктивной системы. Современные представления о роли гипоталамо-гипофизарного комплекса в регуляции менструальной функции.
3	Гипоталамический синдром пубертатного периода	Эхографические параметры органов малого таза, гормональный статус пациенток с гипоталамическим синдромом пубертатного периода. Методы лечения и диагностики пациенток с гипоталамическим синдромом пубертатного периода.
4	Гипоменструальный синдром, дисменорея, аменорея у девочек	Определение, классификация. Диагностика. Лечение.
5	Нейроэндокринные заболевания у детей - 1	Синдром несахарного диабета. Гигантизм и акромегалия. Заболевания обусловленные нарушением секреции гонадотропинов. Гипофизарный нанизм.

19	Операцияға дейінгі және операциядан кейінгі кезеңдер.
20	Операциядан кейінгі кезеңдегі асқынулар.
21	Гинекологиядағы эндоскопия. Лапароскопия, гистероскопия.
22	Жатырды іншекүстілік ампутация жасау. Жатыр экстирпациясы. Көрсетімдері. Операциялық жолмен ену.
23	Зәрдің тоқтамауы және шатаралықтың түсіп кету синдромы.
24	Жыныс ағзалары мен зәр жолдарының инфекциялары.
25	Гинекологиядағы микрохирургия.
26	Гинекологиялық патологияларды операциялық жолмен емдеудің инновациялық әдістері.
27	Гинекологиядағы диагностиканың қазіргі әдістері.
28	Жыныс ағзаларының даму ақауларын анықтау және емдеу.
29	Репродуктивті ағзалардың ісіктерін анықтау мен емдеудің негізгі принциптері.
30	Жатыр қантамырларының эмболизациясы.
31	Жатыр эндометриясы мен қуысының патологиясын хирургиялық жолмен емдеудің инновациялық әдістері.
Госпитальға дейінгі кезеңдегі акушериялық және гинекологиялық жәрдем	
1	Ананы қорғау жүйесінің өзгерісі. Тиімді перинатальды күтім.
2	Дәлелдемелі медицинаға негізделген перинатология. Қазақстан Республикасы үшін ДДҚ ұсынған тірітуылу және өлітуылу критерийлері.
3	Босануға дейін жүргізілетін қадағалау. Емделушімен қарым-қатынас кезіндегі этикалық аспектілер. Антенатальды күтім.
4	Жүктіліктің жағдайын бақылау. Профилактикалық іс-шаралар.
5	ДДҚ ұсынысы бойынша жүктілік кезінде іштегі нәресте жағдайын мониторингілеу. Нәресте ДҚІК.
6	АИТВ мәселелері бойынша ақпараттар мен консультациялар жүргізу.
7	Бала көтеретін шақтағы әйелді жедел және алғаш рет қарап тексеру, жедел бақылау және жүргізу. Әйелге жедел жәрдем көрсетуді қажет ететін жағдайлар.
8	Дәрігерлік практика негізі. Медициналық жәрдемнің этикалық және құқықтық негіздері.
9	Көрсетілетін медициналық жәрдемнің сапасы.
10	Гинекологияда жүргізілетін эпидемиологиялық зерттеулер.
11	Гинекологиядағы иммунология, молекулалық биология және генетика.
12	Гинекологиялық науқастардағы ішкі аурулар.

13	Отбасын жоспарлау.
14	Жатыр мойнағының, іншектің және сарпайдың дисплазиясы. Жатыр мойнағының кольпоскопиясы мен биопсиясы.
15	Сүтбездің қатерлі аурулары.
16	Өздігінен алғаш рет түсік тастау, этиологиясы, жүктілікке дейін тексеру, жүктілік кезінде қадағалау.
17	Кіші жамбастың ауқымдық құрылымдары.
18	Жатырдантыс жүктілік. Жатырдантыс жүктілік ағымының түрлері мен сирек кездесетін формалары.
19	Сарпай, іншек аурулары.
20	Альгоменорея. Іштің төменгі бөлімінің созылмалы ауырсынуы.
21	Гинекологиялық науқастардағы психикалық бұзылыстар.
22	Гинекологиялық науқастардағы сексуальдық бұзылыстар.
23	Гинекологиялық эндокринология. Диагностика әдістері.
24	Жыныстық дамулар. Жыныстық дамудың бұзылыстары.
25	Аменорея. Етеккір циклінің бұзылуы.
26	Эндометриоз.
27	Бедеулік.
28	Менопауза. Климакс кезеңі. Еселік гормональдық терапия.
29	Жыныс ағзалары мен зәр жолдарының инфекциялары.
30	Зәрдің тоқтамауы және шатаралықтың түсіп кету синдромы.
31	Гинекологиядағы диагностиканың қазіргі әдістері.
32	Жыныс ағзаларының бейспецификалық және спецификалық этиологиялы қабыну аурулары.
Балалар мен жасөспірімдер гинекологиясы	
1	ҚР балалар гинекологиялық жәрдемін ұйымдастыру.
2	Балалар гинекологиясындағы дәрігерлік этика мен деонтология.
3	Жыныс ағзаларының бейспецификалық және спецификалық этиологиялы қабыну аурулары.
4	Кәмелетке толмаған қыздардағы қан кету.
5	Қыздардың жыныс ағзаларында кездесетін ісіктер.
6	Қыздардың жыныс ағзаларының даму аномалиялары.
7	Жастық шақтағы жүктілік пен толғақ ағымының ерекшеліктері.
8	Қыздар гигиенасы, жыныстық тәрбие, контрацепция.

5	Симптомы неотложного состояния	Состояния требующие немедленного оказания помощи женщине (дыхательные пути, дыхание, кровообращение, кровотечение, эклампсия, преэклампсия, инфекция).
6	Этические и правовые основы медицинской помощи	Отношения с больными. Врачебная тайна. Хранение медицинской документации. Юридические аспекты. Согласие. Принятие решения за больную. Отношения с коллегами. столкновение интересов. Оплата медицинской помощи. Правовые проблемы. Психическое и физическое перенапряжение. Медицина и общество. Реформа здравоохранения.
7	Эпидемиологические исследования в гинекологии	Виды эпидемиологических исследований. Факторы риска и болезни. Болезни. Основные причины смерти женщин. Образ жизни.
8	Анатомия и эмбриология. Физиология	Таз. Кости и их соединения. Мышцы. Кровоснабжение. Иннервация. Мочевые пути и половые органы. Пороки развития. Анатомия половых органов. Соседние анатомические области. Гормоны гипоталамуса, гипофиза. Менструальный цикл. Регуляция менструального цикла.
9	Первичная медицинская помощь. Внутренние болезни у гинекологических больных	Профилактика и ранняя диагностика. Профилактика у подростков. Консультирование. Внутренние болезни у гинекологических больных: Инфекции дыхательных путей. Сердечно-сосудистые заболевания. Сахарный диабет. Заболевания щитовидной железы.
10	Планирование семьи	Искусственный аборт. Введение и удаление ВМС. Осложнения, профилактика. Подбор гормональной контрацепции.
11	Дисплазия шейки матки влагалища и вульвы. Кольпоскопия и биопсия шейки матки.	Криодеструкция. Лазерная хирургия. Петлевая электроэксцизия шейки матки. Конизация шейки матки. Кольпоскопия и биопсия шейки матки. Кольпофотография. PAP тест.
12	Доброкачественные образования молочных желез	Диагностика. Физикальные и инструментальные виды диагностики доброкачественных образований молочных желез.
13	Инфекции половых органов и мочевых путей	Диагностика и лечения с учетом доказательной медицины. Профилактика.
14	Нарушение полового развития	Методы диагностики. Стадии полового развития по Таннеру. Гормональные изменения в процессе полового развития. Классификация. Лечение.

29	Эндоскопия в гинекологии	Аппаратура и инструментарий используемый при лапароскопических операциях. Методика операций. Ход лапароскопических операции: операции на трубах, на яичниках, на матке, при бесплодии, при эндометриозе. Осложнения. Методика операции-гистероскопии.
30	Экстирпация матки. Надвлагалищная ампутация матки	Показания. Этапы операции: Влагалищная и абдоминальная экстирпации матки. Надвлагалищная ампутация матки. Лапароскопия.
31	Диагностика и лечение пороков развития и положения половых органов	Этиология. Классификация. Диагностика. Оперативное лечение.
32	Эмболизация сосудов матки	Показания. Этапы операции.
Акушерская и гинекологическая помощь на догоспитальном этапе		
1	Критерии живорождения и мертворождения рекомендованных ВОЗ для Республики Казахстан	Терминология. Рекомендуемые типы группировок для статистики согласно Международной статистической классификации болезней X пересмотра (МКБ X). Срок беременности (гестационный возраст). Масса тела плода или новорожденного, классификация. Основные понятия и подходы, касающиеся регистрации случаев смерти плода, новорожденного, младенца. Рекомендации МКБ X пересмотра по заполнению и кодированию причин смерти в перинатальном свидетельстве.
2	Оценка состояния беременной	Консультирование беременных, виды, этапы, навыки консультирования. Этапность оказания медицинской помощи- регионализация. Надлежащие перинатальные технологии. Принципы современного перинатального ухода.
3	Ведение беременных.	Первичный осмотр, быстрая оценка беременных. Диагностика, консультирование беременных.
4	Консультация по вопросам ВИЧ	Вмешательства по профилактике передачи ВИЧ от матери к ребенку. Предоставление надлежащей информации и тестирования на ВИЧ всем беременным, поощрение вовлечения партнера. Прием антиретровирусных препаратов. Выбор способа родоразрешения акушер-гинекологом. Безопасные практики вскармливания младенцев- риск передачи ВИЧ и способ вскармливания. АРВ профилактика для младенцев рожденных от ВИЧ-позитивных матерей.

3.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Акушерия мен гинекологиядағы стационарлық жәрдем		
1	Босану. Ашылу, сығып шығару, босанудан кейінгі кезеңдер. Партограмма	Босануды жүргізудегі ДДҚ ұсыныстары. Медициналық қызметкерлердің жәрдем көрсетуі. Жеке босану бөлмелері. Босану бөлмесіндегі қажетті құрал-жабдықтар. Әйелдерге хабар беру. Босануға серіктестің қатысуы және оған қолдау көрсету. Партограмма. Толғақтың 1,2 кезеңіндегі толғатқан әйел позициясы. Ауырсындырмаудың дәрі-дәрмексіз әдісі. Толғақтың 3 кезеңінде белсенді жүргізу. Жаңа туылған нәрестеге алғашқы күтім жасау.
2	Босанудан кейінгі және босанудан кейінгі ерте кезеңдердегі қан кетулер	Анықтамасы. Жіктемесі. Қауіп-қатер факторлары. Қан жоғалтуды анықтау әдістері. Босанудан кейінгі қан кету кезінде шұғыл жәрдем көрсету әрекетінің алгоритмі. Босанудан кейінгі қан кетуде жүргізілетін терапияның реттілігі. Геморрагиялық шок. БҚҚК кезіндегі инфузиялық терапия. Кезең бойынша жүргізілетін хирургиялық гемостаз.
3	Мерзімінен бұрын босану	Анықтамасы. Гестациялық мерзіміне байланысты мерзімінен бұрын босануды жүргізу кезіндегі дәрігер тәсілі. Іштегі нәрестенің РДС алдын алу. Мерзімінен бұрын босану ерекшеліктері.
4	Жатырда тыртық бар кезде босану	Жатырда тыртық бар кезде шарана шығу жолдары арқылы босануды жүргізу кезіндегі акушерлік тәсілдер. Аймақтық анестезия және анальгезия. Жүктілік немесе босану кезінде жатырдың ескі тыртықтар бойымен жыртылуы.
5	Босану кезіндегі акушерлік асқынулар және оларды болжау. Акушерлік тәсілдер. Босандырып алу әдістері	Босанудың қанағаттанарлықсыз прогрессі. Босанудағы іштегі нәресте дистрессі. Кіндікбаудың түсуі.
6	Толғақты күшейту (босану индукциясы)	Көрсетімдері (ана жағынан, іштегі нәресте жағынан). Толғақ индукциясының асқынулары. Толғақты күшейту көрсетімдері. Бишоп шкаласы бойынша жатыр мойнағының жағдайын анықтау. Динопростон, мизопростол, мефипристон, окситоцин қолдану сызбанұсқасы. Амниотомия.

7	Нәрестені туылған кезде бағалау және жаңа туылған нәрестеге күтім жасау	Бала жағдайын бағалау. Жаңа туылған нәрестеге күтім жасау: негізгі қадамдар. Босануға арналған жабдықтар. Гипотермия белгілері. Емшек емізуді ерте бастау. Профилактикалық емшаралар. Ана мен баланың бірге болуы.
8	Жаңа туылған нәресте реанимациясы	Жаңа туылған нәресте реанимациясының алгоритмі. Жаңа туылған нәрестенің тиімді реанимациясы. Аппарат шкаласы. Жүрекке жанама массаж жасау. Жаңа туылған нәресте асфиксиясын анықтау.
9	Вакуум-экстракция. Акушерлік қысқыштар. Ұрықты бөлшектеу операциясы (эмбриотомия)	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Іс-әрекеттерді жүргізу жағдайлары. Іс-әрекеттерді жүргізу.
10	Босанудан кейінгі ана мен балаға күтім жасау	Босанудан кейін күтім жасаудың негізгі принциптері. Ана мен баладағы инфекцияны алдын алу. Босанудан кейінгі асқынулар мен аурулар.
11	Қағанақ суының босану кезеңіне дейін ағып кетуі	Анықтамасы. Жіктемесі. Гестациялық мерзімге байланысты ҚСБА жүргізу тәсілі. Антибиотикотерапия. Хориоамнионит.
12	Жүктіліктің екінші жартысында қан кету	Қан кету типтері. Босануға дейінгі кезеңдерде қан кетуді анықтау. Қалыпты жағдайда орналасқан плацентаның мерзімінен ерте ажырауы. Плацентаның алда жатуы. Жатырдың жыртылуы. Шұғыл жәрдем көрсету. Емдеу.
13	Экстрагенитальдық ауру және жүктілік	Экстрагенитальдық ауру және жүктілік. Босануға дейінгі кезеңде күтім жасау.
14	Жүктілік кезіндегі гипертензиялық жағдай	Жіктемесі. Қауіп-қатер факторлары. Диагностикасы. Жүргізу тәсілі мен емі. Ауыр сатылы преэклампсия және гипертензиялық жағдайлар кезінде жасалынатын әрекеттің алгоритмі.
15	Резус-изоиммунизация	Жүктілік кезінде және босандырып алудан кейінгі изоиммунизация профилактикасы. Изоиммунизация диагностикасы мен емі.
16	Мерзімі өткен жүктілік	Мерзімі өткен жүктіліктің қауіп-қатері және профилактикасы. Толғақты күшейтудің ескішілдікке негізделген тәсілі. Ана мен бала жағынан болатын асқынулар.
17	Емшек емізу	Бала емізудің дұрыс жолдары. Дамудың туа біткен ақаулары бар балаға тамақ беру. Емшек емізу

18	Инфекции во время беременности, родов и в послеродовом периоде - 1	Периоды и пути инфицирования плода и новорожденного. Инфекции влияющие на течение беременности. Диагностика и лечение ИМП при беременности. Введение бессимптомной бактериурии при беременности. Антибиотикотерапия во время беременности, родов и в послеродовом периоде. Туберкулез и беременность. Диагностика и лечение вирусных инфекций при беременности.
19	Инфекции во время беременности, родов и в послеродовом периоде - 2	Внутрибольничные инфекции. Источники и передача. Профилактика. Гигиена рук. Профилактика антибиотиками. Применение дезинфектантов.
20	Синдром внезапной детской смерти	Определение. Основные причины смертности среди детей 1года жизни. Факторы риска. Меры по предупреждению СВДС.
21	Послеродовая депрессия, трагедии и утраты	Физиологические изменения в послеродовом периоде. Определение послеродовой депрессии, послеродовой психоз. Факторы риска. Симптомы послеродовой депрессии. Принципы лечения. Психосоциальная помощь. Консультирование при послеродовой депрессии. Помощь родителям потерявшим ребенка.
22	Пред- и послеоперационные периоды у больных с сопутствующими заболеваниями	Эндокринные заболевания. Сердечно-сосудистые заболевания. Гематологические нарушения. Заболевания легких. Заболевания почек. Заболевания печени.
23	Объемные образования малого таза	Этиология. Диагностика. Лечение. Дифференциальная диагностика.
24	Болезни вульвы	Дисплазия вульвы. Язвы вульвы. Объемные образования вульвы. Диагностика. Лечение.
25	Внематочная беременность	Методы диагностики. Техника оперативных вмешательств при внематочной беременности.
26	Апоплексия яичников. Киста яичника	Этиология. Диагностика. Техника оперативных вмешательств. Цистэктомия. Овариоэктомия.
27	Аборт	Виды искусственного прерывания беременности. Выскабливание полости матки, техника операции. Осложнения после аборта.
28	Недержание мочи и синдром опущения промежности	Физикальное исследование. Лечение. Маточные кольца. Хирургическое лечение. Техника операции: Влажлищная экстирпация матки, гистеропексия, передняя и задняя кольпоррафия, экстирпация матки, кольпопексия.

7	Оценка новорожденно-го ребенка сразу после рождения и принципы ухода за новорожденным	Оценка состояния ребенка. Принципы ухода за новорожденным: основные шаги. Оснащение для родов. «Тепловая цепочка». Признаки гипотермии. Раннее начало грудного вскармливания. Профилактические процедуры. Совместное пребывание матери и ребенка.
8	Реанимация новорожденных	Алгоритм реанимации новорожденных. Эффективная реанимация новорожденных. Шкала Апгар. Вентиляция мешком и маской. Непрямой массаж сердца. Определения асфиксии новорожденного.
9	Вакуум экстракция. Акушерские щипцы. Плдоразрушающие операции	Показания. Противопоказания. Условия для проведения манипуляций. Техника манипуляций.
10	Послеродовой уход за матерью и новорожденным	Основные принципы послеродового ухода. Профилактика инфекций у матери и новорожденных. Послеродовые осложнения и заболевания.
11	Дородовое излитие околоплодных вод	Определение. Классификация. Тактика ведения ДИВ в зависимости от гестационного срока. Антибиотикотерапия. Хориоамнионит.
12	Кровотечения во 2 половине беременности	Типы кровотечений. Диагностика родовых кровотечений. Преждевременная отслойка нормально расположенной плаценты. Предлежание плаценты. Разрыв матки. Оказание экстренной помощи. Лечение.
13	Экстрагенитальные заболевание и беременность	Экстрагенитальные заболевание и беременность. Дородовый уход.
14	Гипертензивные состояния при беременности	Классификация. Факторы риска. Диагностика. Тактика ведения и лечения. Алгоритм действий при преэклампсии тяжелой степени и гипертензивных состояниях.
15	Резус-изоиммунизация	Профилактика изоиммунизации во время беременности и после родоразрешения. Диагностика и лечение изоиммунизации.
16	Переношенная беременность	Риск и профилактика переношенной беременности. Рутинная практика родовозбуждения. Осложнения со стороны матери и ребенка.
17	Грудное вскармливание	Признаки правильного прикладывания ребенка к груди. Кормление ребенка с врожденными пороками развития. Возможные проблемы при грудном вскармливании. Тактика при плоских и втянутых сосках. Консультирование родильниц по грудному вскармливанию.

		мәселелері. Жалпақ және тартылған емшекүш кезіндегі тәсілдер. Емшек емізу бойынша жаңа босанған әйелге консультация жүргізу.
18	Жүктілік, толғақ және босанудан кейінгі кезеңдердегі инфекциялар - 1	Іштегі нәресте мен жаңа туылған нәрестенің инфекция жұқтыру кезеңдері мен жолдары. Жүктіліктің ағымына әсер ететін факторлар. Жүктілік кезінде ЗЖИ диагностикасы мен емі. Жүктілік кезінде симптомсыз бактериурияны жүргізу. Жүктілік, толғақ және босанудан кейінгі кезеңдердегі антибиотикотерапия. Туберкулез және жүктілік. Жүктілік кезіндегі вирустық инфекциялар диагностикасы мен емі.
19	Жүктілік, толғақ және босанудан кейінгі кезеңдердегі инфекциялар - 2	Ауруханаішілік инфекциялар. Инфекция ошағы және оның берілуі. Профилактикасы. Қол гигиенасы. Антибиотиктермен алдын алу. Дезинфектанттарды қолдану.
20	Кенеттен болған бала өлімі синдромы	Анықтамасы. 1 жасқа дейінгі бала өлімінің негізгі себептері. Қауіп-қатер факторлары. КББӨС алдын алу шаралары.
21	Босанудан кейінгі күйзеліс, қасірет және жоғалту	Босанудан кейінгі кезеңдегі физиологиялық өзгерістер. Босанудан кейінгі күйзелісті, психозды анықтау. Қауіп-қатер факторлары. Босанудан кейінгі күйзеліс симптомдары. Емдеу принциптері. Психоәлеуметтік жәрдем. Босанудан кейінгі күйзеліс кезінде консультация жүргізу. Баласын жоғалтқан ата- анаға жәрдем көрсету.
22	Қосарласқан аурулары бар науқастардағы операция алдындағы және кейінгі кезеңдер	Эндокринді аурулар. Жүрек-қан тамыр аурулары. Гематологиялық бұзылыстар. Өкпе аурулары. Бүйрек аурулары. Бауыр аурулары.
23	Кіші жамбастағы көлемді құрылым	Этиологиясы. Диагностикасы. Емі. Саралау диагностикасы.
24	Сарпай аурулары	Сарпай дисплазиясы. Сарпай ойықжарасы. Сарпайдың көлемді құрылымдары. Диагностикасы. Емі.
25	Жатырдантыс жүктілік	Диагностика әдістері. Жатырдантыс жүктілік кезінде жасалынатын операциялық әрекеттер техникасы.
26	Анабез апоплексиясы. Анабез кисталары	Этиологиясы. Диагностикасы. Жасалынатын операциялық әрекеттер техникасы. Цистэктомия. Овариэктомия.

27	Түсік тастау	Жүктілікті жасанды жолмен ұзу түрлері. Жатыр қуысын қырнау, операция техникасы. Түсік тастаудан кейінгі асқынулар.
28	Зәрдің тоқтамауы және шатаралықтың түсіп кету синдромы	Физикалық зерттеулер. Емдеу. Жатыр сақинасы. Хирургиялық жолмен емдеу. Операция техникасы: жатырдың іншектік экстирпациясы, гистеропексия, алдыңғы және артқы кольпоррафия, жатыр экстирпациясы, кольпопексия.
29	Гинекологиядағы эндоскопия	Лапароскопиялық операцияларда қолданылатын аппаратуралар және аспаптар. Операция әдістемесі. Лапароскопиялық операциялардың сатылары: түтікшесіне, анабезге, жатырға, бедеулікке, эндометриозға жасалынатын операциялар. Асқынулары. Гистероскопия-операциясының әдістемесі.
30	Жатыр экстирпациясы. Жатырдың іншекүсті ампуляциясы	Көрсетімдері. Операция сатылары: жатырдың іншекүсті және абдоминальды экстирпациясы. Жатырдың іншекүсті ампуляциясы. Лапароскопия.
31	Жыныс ағзаларының даму ақауларын анықтау және емдеу	Этиологиясы. Жіктемесі. Диагностикасы. Операциялық жолмен емдеу.
32	Жатыр қантамырларының эмболизациясы	Көрсетімдері. Операция әдістемесі.
Госпитальға дейінгі кезеңдегі акушериялық және гинекологиялық жәрдем		
1	Қазақстан Республикасы үшін ДДҚ ұсынған тіртуылу және өлітуылу критерийлері	Терминология. Аурулардың халықаралық статистика жіктемесінің X қайта қаралуына сәйкес (АХЖ X) статистика үшін топтаманың ұсынған типтері. Жүктілік мерзімі (гестациялық жас шамасы). Іштегі нәрестенің немесе жаңа туылған нәрестенің дене салмағы, жіктемесі. Іштегі нәресте, жаңа туылған нәресте мен сәби өлімін тіркеуге қатысты негізгі ұғымдар. Перинатальды куәлікте өлім себебін толтыру және кодтау бойынша АХЖ X қайта қаралуындағы ұсыныстар.
2	Жүктілік жағдайын қадағалау	Жүктілерге консультация жүргізу, түрлері, кезеңдері, консультациялау машықтары. Медициналық жәрдем көрсету кезеңділігі - регионализация. Тиісті перинатальды технологиялар. Қазіргі перинатальды күтім жасау принциптері.

7	Особенности течения беременности и родов в юном возрасте.
8	Гигиена девочек, половое воспитание, контрацепция.

3.2 Примерный тематический план практических занятий

№	Тема	Содержание
Стационарная помощь в акушерстве и гинекологии		
1	Роды. Периоды раскрытия, изгнания, послеродовый период Партограмма	Рекомендации ВОЗ по ведению родов. Оказание помощи медицинского сотрудника. Индивидуальная родовая палата. Необходимое оборудование для родильной комнаты. Информирование женщин. Присутствие и поддержка партнера во время родов. Партограмма. Позиции роженицы в 1,2 периодах родов. Нефармакологические методы обезболивания. Активное ведение 3 периода родов. Первичный уход за новорожденным.
2	Кровотечение в послеродовом и раннем послеродовом периоде	Определение. Классификация. Факторы риска. Способы определения кровопотери. Алгоритм действий оказания неотложной помощи при послеродовых кровотечениях. Пошаговая терапия послеродового кровотечения. Геморрагический шок. Инфузионная терапия при ПРК. Поэтапный хирургический гемостаз.
3	Преждевременные роды	Определение. Врачебная тактика при ведении преждевременных родов в зависимости от гестационного срока. Профилактика РДС плода. Особенности ведения преждевременных родов.
4	Роды при наличии рубца на матке	Акушерская тактика при проведении родов с рубцом на матке через естественные родовые пути. Региональная анестезия и анальгезия. Разрыв матки по старому рубцу во время беременности или в родах.
5	Акушерские осложнения во время родов и их прогноз. Акушерская тактика. Методы родоразрешения	Неудовлетворительный прогресс родов. Дистресс плода в родах. Дистоция плечиков плода. Выпадение пуповины.
6	Родовозбуждение (индукция родов)	Показания (со стороны матери, со стороны плода). Осложнения индукции родов. Противопоказания для родовозбуждения. Определение состояния шейки матки по шкале Бишопа. Схема применения динопростона, мизопростола, мефипристона, окситоцина. Амниотомия.

10	Эпидемиологические исследования в гинекологии.
11	Иммунология молекулярная биология, генетика в гинекологии.
12	Внутренние болезни у гинекологических больных.
13	Планирование семьи.
14	Дисплазия шейки матки влагалища и вульвы. Кольпоскопия и биопсия шейки матки.
15	Доброкачественные заболевания молочных желез.
16	Привычный самопроизвольный аборт, этиология, обследования до беременности, наблюдение во время беременности.
17	Объемные образования малого таза.
18	Внематочная беременность. Варианты течения и редкие формы внематочной беременности.
19	Болезни вульвы, влагалища.
20	Альгоменорея. Хроническая боль внизу живота.
21	Психические расстройства у гинекологических больных.
22	Сексуальные расстройства у гинекологических больных.
23	Гинекологическая эндокринология. Методы диагностики.
24	Половое развитие. Нарушения полового развития.
25	Аменорея. Нарушение менструального цикла.
26	Эндометриоз.
27	Бесплодие.
28	Менопауза. Климактерический период. Заместительная гормональная терапия.
29	Инфекции половых органов и мочевых путей.
30	Недержание мочи и синдром опущения промежности.
31	Современные методы диагностики в гинекологии.
32	Воспалительные заболевания половых органов неспецифической и специфической этиологии.
Гинекология детского и подросткового возраста	
1	Организация детской гинекологической помощи в РК.
2	Врачебная этика и деонтология в детской гинекологии.
3	Воспалительные заболевания половых органов неспецифической и специфической этиологии.
4	Ювенильные кровотечения.
5	Опухоли половых органов у девочек.
6	Аномалии развития половых органов у девочек.

3	Жүктілерді қадағалау	Алғаш рет қарап тексеру, жүктілерді жедел бақылау. Жүктілерді диагностикалау және оларға консультация жүргізу.
4	АИТВ мәселесі бойынша жүргізілетін консультация	АИТВ анадан балаға берілуін алдын алудағы әрекеттер. Барлық жүктілерге АИТВ бойынша тиісті ақпарат беру және тестілеуден өткізу және оған қатысуға серіктесін ынталандыру. Антиретровирусты препараттарды қабылдау. Акушер-гинекологтың босандырып алу тәсілдері. Сәбиді тамактандырудың қауіпсіз әдістері-АИТВ-ның берілу қаупі – тамақ беру тәсілі. АИТВ-позитивті анадан туылған сәби үшін АРВ профилактикасы.
5	Шұғыл жағдай симптомдары	Әйелге жедел жәрдем көрсетуді қажет ететін жағдайлар (тыныс жолдары, тыныс алу, қанайналым, қан кету, эклампсия, преэклампсия, инфекция).
6	Медициналық жәрдемнің этикалық және құқықтық негіздері	Науқаспен қарым-қатынас жасау ерекшеліктері. Дәрігерлік құпия. Медициналық құжаттамаларды сақтау. Заң аспектілері. Келісім. Науқас үшін шешім қабылдау. Әріптестермен қарым-қатынас жасау. Медициналық жәрдем ақысы. Құқықтық мәселелер. Психикалық және физикалық артық күш жұмсау. Медицина және қоғам. Денсаулық сақтау реформасы.
7	Гинекология-да жүргізілетін эпидемиологиялық зерттеулер	Эпидемиологиялық зерттеудің түрлері. Қауіп-қатер және ауру факторлары. Аурулар. Әйелдер өлімінің негізгі себептері. Өмір сүру салты.
8	Анатомия және эмбриология. Физиология	Жамбас. Сүйектері және олардың қосылған жері. Бұлшықеттері. Қанмен қамтамасыз етілуі. Нервтенуі. Зәр жолдары мен жыныс ағзалары. Даму ақаулары. Жыныс ағзаларының анатомиясы. Іргелес анатомиялық аймақтар. Гипоталамус, гипофиз гормондары. Етеккір циклі. Етеккір циклінің реттелуі.
9	Алғашқы медициналық жәрдем. Гинекологиялық науқастардағы ішкі аурулар	Алдын алу және ерте анықтау. Жасөспірімдерде кездесетін ішкі аурулардың алдын алу. Консультация жүргізу. Гинекологиялық науқастардағы ішкі аурулар: Жыныс ағзаларының инфекциялары. Жүрек-қан тамыр аурулары. Қантты диабет. Қалқанша без аурулары.

10	Отбасын жоспарлау	Жасанды жолмен түсік түсіру. ЖІШ енгізу және алып тастау. Асқинулары, профилактикасы. Гормональдық контрацепцияны таңдау.
11	Жатыр мойнағының, іншектің және сарпайдың дисплазиясы. Жатыр мойнағының кольпоскопиясы мен биопсиясы	Криодеструкция. Сәулелік хирургия. Жатыр мойнағының ілмектік электроэксцизиясы. Жатыр мойнағының конизациясы. Жатыр мойнағының кольпоскопиясы мен биопсиясы. Кольпофотография. PAP тест.
12	Сүтбездің қатерлі ісіктері	Диагностикасы. Сүтбездің қатерлі ісіктері диагностикасының физикалық және аспаптық түрлері.
13	Жыныс ағзалары мен зәр жолдарының инфекциялары	Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагностикалау және емдеу. Профилактика.
14	Жыныстық даму бұзылыстары	Диагностика әдістері. Таннер бойынша жыныстық даму кезеңдері. Жыныстық даму процессіндегі гормональдық өзгерістер. Жіктемесі. Емдеу.
15	Эндокринді аурулар	Гиперандрогения, поликистозды анабез синдромы, Кушинг синдромы, бүйрекбез қыртысының туа біткен гиперплазиясы, гиперпролактинемия, қалқаншабез аурулары. Анықтамасы. Этиологиясы. Жіктемесі. Диагностика әдістері. Емдеу.
16	Жасанды ұрықтандыру	Жасанды ұрықтандыру, ЭКҰ. ЭКҰ түрлері. Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жасанды ұрықтандыруға емделушіні даярлау.
17	Климакс кезеңі	Климакс кезеңіндегі гормональдық өзгерістер. Қадағалау, саралау диагностикасы. Дәрі-дәрмектермен емдеу. Хирургиялық жолдармен емдеу.
18	Еселік гормональдық терапия	Дәлелдемелі медицина тұрғысынан жүргізілетін еселік гормональдық терапия.
Балалар мен жасөспірімдер гинекологиясы		
1	Жасқа байланысты қыздардағы жыныс ағзалар дамуының анатомо-физиологиялық ерекшеліктері. Жыныстық жетілу кезеңінің және етеккір циклінің физиологиясы	Құрсақшілік кезең. Жаңа туылған нәрестелік кезең. Бейтарап кезең. Препубертаттық кезең. Пубертаттық кезең. Жасөспірімдік кезең. Әйел организмнің репродуктивті жүйесінің қалыптасуы. Дені сау балалар мен жасөспірімдердің дене бітімі мен жыныстың дамуы.

15	Послеродовая депрессия. Потери и утраты. Уход за новорожденными с врожденными пороками или родовой травмой.
16	Дородовое излитие околоплодных вод (ДИВ).
17	Индукция родов.
18	Дифференциальная диагностика болезней половых органов.
19	Предоперационный и послеоперационные периоды.
20	Осложнения в послеоперационном периоде.
21	Эндоскопия в гинекологии. Лапароскопия, гистероскопия.
22	Надвлагалищная ампутация матки. Экстирпация матки. Показания. Доступы оперативного вмешательства.
23	Недержание мочи и синдром опущения промежности.
24	Инфекции половых органов и мочевых путей.
25	Микрохирургия в гинекологии.
26	Инновационные методы оперативного лечения гинекологической патологии.
27	Современные методы диагностики в гинекологии.
28	Диагностика и лечение пороков развития и положения половых органов.
29	Основные принципы диагностики и лечения опухолей репродуктивных органов.
30	Эмболизация сосудов матки.
31	Инновационные методы хирургического лечения патологии эндометрия и полости матки.
Акушерская и гинекологическая помощь на догоспитальном этапе	
1	Изменение системы охраны материнства Эффективный перинатальный уход.
2	Перинатология, основанная на доказательной медицине. Критерии живорождения и мертворождения рекомендованных ВОЗ для Республики Казахстан.
3	Дородовое наблюдение. Этические аспекты общения с пациентом. Антенатальный уход.
4	Оценка состояния беременной. Профилактические мероприятия.
5	Мониторинг состояния плода во время беременности согласно рекомендациям ВОЗ. ЗВУР плода.
6	Информирование и консультация по вопросам ВИЧ.
7	Быстрый и первичный осмотр, быстрая оценка и ведение женщин детородного возраста. Состояния требующие немедленного оказания помощи женщине.
8	Основы врачебной практики. Этические и правовые основы медицинской помощи.
9	Качество медицинской помощи.

Гинекология детского и подросткового возраста	144	24	120	72
Общее количество часов	720	120	600	360

Повышение квалификации

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	Всего	Лекции	Практические занятия	
Актуальные проблемы акушерства и гинекологии	72	12	60	36

3 Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки

3.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Стационарная помощь в акушерстве и гинекологии	
1	Роды. Периоды раскрытия, изгнания, послеродовый период. Партограмма.
2	Кровотечение в послеродовом и раннем послеродовом периоде.
3	Отклонение от нормального течения родов. Использование окситоцина в родах.
4	Родовозбуждение. Затяжные (обструктивные) роды.
5	Уход за матерью и ребенком в первую неделю после родов.
6	Оценка новорожденного сразу после рождения и принципы ухода за новорожденным.
7	Грудное вскармливание.
8	Роды в тазовом предлежании, многоплодной беременности.
9	Медицинская помощь новорожденному с инфекцией.
10	Реанимация новорожденного.
11	Профилактика Передачи ВИЧ от Матери Ребенку (ППМР).
12	Инфекции во время беременности, родов и в послеродовый период.
13	Преждевременные роды. «Маловесный» ребенок. Уход и кормление.
14	Желтуха новорожденных. Синдром внезапной детской смерти.

2	Балалар мен жасөспірімдердің гинекологиялық эндокринологиясы	Репродуктивті жүйе жетілу процессіндегі дені сау балалар мен жасөспірімдердің эндокриндік статусы. Етеккір функциясын реттеудегі гипоталамус-гипофизар жүйенің рөлі туралы қазіргі түсініктер.
3	Пубертаттық кезеңнің гипоталамустық синдромы	Кіші жамбас ағзаларының эхографиялық параметрлері, пубертаттық кезеңнің гипоталамустық синдромы бар емделушілердің гормональдық статусы. Пубертаттық кезеңнің гипоталамустық синдромы бар емделушілерді емдеу және диагностикалау әдістері.
4	Қыздардағы гипоменструальды синдром, дисменорея, аменорея	Анықтамасы, жіктелімі. Диагностикасы. Емдеу.
5	Балалардағы нейроэндокринді аурулар - 1	Қантсыз диабет синдромы. Гигантизм және акромегалия. Гонадотропин секрециясының бұзылуымен жүретін аурулар. Гипофизарлы нанизм.
6	Балалардағы нейроэндокринді аурулар - 2	Бүйрекбез функциясының созылмалы жеткіліксіздігі. Адипозогенитальдық дистрофия. Лоренс-Муне-Барде-Брилль синдромы. Фиброзды остеоплазия.
7	Балалардағы нейроэндокринді аурулар - 3	Гиперпролактинемия синдромы. Нейрогенді анорексия және булимия. Иценко-Кушинг синдромы немесе ауруы. Адреногенитальдық синдром.

3.3 Тыңдарманның өзіндік жұмысы жоспарының (ТӨЖ) үлгісі

№	Мазмұны
Акушерия мен гинекологиядағы стационарлық жәрдем	
1	Бөлмелердегі жүктілерді, науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Қан топтарын, резус-факторды, донор мен реципиент қандарының үйлесімділік сынамасын анықтау.
4	Арнайы акушериялық және гинекологиялық зерттеулер.
5	Физиологиялық босануды жүргізу және қабылдау.
6	Эндокриндік патологияларды объективті тексеру.
7	Клиникалық өлім кезінде жүргізілетін реанимациялық іс-шаралар.
8	Эклампсия кезінде жүргізілетін реанимациялық іс-шаралар.
9	Жатырдан қан кету (акушерлік және гинекологиялық) кезінде жүргізілетін реанимациялық іс-шаралар.

10	Жыртылған шатаралықты тігу.
11	Дәрілік препараттардың инфузиясы.
12	Қуықты катетерлеу.
13	Жаңа туылған нәрестелерде қан алмастырып құю.
14	Кесарь тілігі.
15	Акушерлік қысқыш.
16	Вакуум-экстракция.
17	Ұрықты бөлшектеу операциясы.
18	Іштегі нәрестені акушерлік әдіспен аяғына бұру.
19	Сыртқы акушерлік бұру.
20	Жамбаспен келген іштегі нәрестеге жасалынатын Цовьянов әдісі.
21	Қолмен жасалынатын классикалық әдіс.
22	Жатыр қуысын диагностикалық мақсатта қырнау.
23	Фантомда жамбасымен келген нәрестені шығарып алу.
24	Бала жолдасын қолмен бөліп алу.
25	Жатыр қуысын қолмен тексеру.
26	Жатырды екі қолмен басу.
27	Жыртылған жатыр мойнағын, қынапты, шатаралықты тігу.
28	Венесекция, қанды және қаналмастырғыларды вена тамырына құю, трансфузиялау.
29	Онкоцитологияға, микроскопияға сүртінді алу.
30	Кольпоскопия.
31	Жатыр мойнағының биопсиясы, диатермоэлектрокоагуляция.
32	Жатыр мойнағының сілемейіндегі полипті алу.
33	Жатырдың сілемейлі қабықшасын диагностикалық мақсатта қырнау.
34	Артқы күмбезді пункциялау.
35	Лапароскопия.
36	Гистеросальпингография.
37	Гистероскопия.
38	Эндокринді аурулар кезіндегі цитологиялық диагностика.
39	Жатырдан тыс жүктілік, анабез кистасының бұратылуы, қосалқылардағы тубоовариальды ісіктер кезінде лапаротомия.
40	Жатыр қосалқыларына операция жасау (тубэктомия, туботомия, овариоэктомия, цистэктомия).

- лапароскопия;
- гистеросальпингография;
- цитологическая диагностика при эндокринных заболеваниях;
- лапаротомия при внематочной беременности и при перекруте кисты яичника, тубоовариальных образованиях придатков;
- операции на придатках (тубэктомия, туботомия, овариоэктомия, цистэктомия);
- надвлагалищная ампутация матки;
- консервативная миомэктомия;
- пластика промежности;
- ампутация шейки матки.

2 Распределение часов дисциплины

**Переподготовка
для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы
по специальностям хирургического профиля**

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Стационарная помощь в акушерстве и гинекологии	252	42	210	126
Акушерская и гинекологическая помощь на догоспитальном этапе	216	36	180	108
Гинекология детского и подросткового возраста	72	12	60	36
Общее количество часов	540	90	450	270

**Для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы
по специальностям нехирургического профиля**

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Стационарная помощь в акушерстве и гинекологии	288	48	240	144
Акушерская и гинекологическая помощь на догоспитальном этапе	288	48	240	144

женщин, дисгормональные заболевания, доброкачественные и злокачественные опухоли матки и придатков и др.;

- решать проблемы пациента и принимать решения на основе принципов доказательной медицины;
- применять принципы менеджмента к организации и осуществлению акушерско-гинекологической помощи населению;
- применять правила этики, деонтологии при проведении лечебно-профилактических и реабилитационных мероприятий, в том числе после радикальных операций в акушерско-гинекологической практике;

владеть навыками:

- специальное акушерское и гинекологическое исследование;
- ведение и прием физиологических родов;
- объективное обследование при эндокринной патологии;
- реанимационные мероприятия при клинической смерти;
- реанимационные мероприятия при эклампсии;
- реанимационные мероприятия при маточных кровотечениях (акушерских и гинекологических);
- ушивание разрывов промежности;
- инфузия лекарственных препаратов;
- катетеризация мочевого пузыря;
- заменное переливание крови у новорожденных;
- кесарево сечение;
- акушерские щипцы;
- вакуум экстракция;
- плодоразрушающие операции;
- акушерский поворот плода на ножку;
- наружный акушерский поворот;
- пособие по Цовьянову при тазовом предлежании плода;
- классическое ручное пособие;
- диагностическое выскабливание полости матки;
- извлечение плода за тазовый конец на фантомах;
- ручное отделение плаценты и выделение последа;
- ручное обследование полости матки;
- бимануальная компрессия матки;
- ушивание разрывов шейки матки, влагалища, промежности;
- венесекция, внутривенные вливания, трансфузия крови и кровезаменителей;
- взятие мазков на онкоцитологию, микроскопию;
- кольпоскопия;
- биопсия шейки матки, диатермоэлектрокоагуляция;
- удаления полипа слизистой шейки матки;
- диагностическое выскабливание слизистой оболочки матки;
- пункция заднего свода;

41	Жатырдың іншекүстілік ампутациясы.
42	Консервативтік миомэктомия.
43	Шатаралыққа жамау салу.
44	Жатыр мойнағының ампутациясы.
45	Клиникалық және патология-анатомиялық конференцияларға баяндамалар, презентациялар дайындау.
46	Бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
47	Мастер-кластарға, конференцияларға қатысу.
48	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
49	Кітапханада, Интернетте жұмыс істеу.
50	Портфолио құру.
Госпитальға дейінгі кезеңдегі акушериялық және гинекологиялық жәрдем	
1	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
2	Жүктілерді, науқастарды қабылдау.
3	Акушериялық және гинекологиялық арнайы зерттеулер.
4	Шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы медициналық жәрдем көрсету.
5	Эндокриндік патологияларды объективті тексеру.
6	Эндокринді аурулардың цитологиялық диагностикасы.
7	Онкоцитологияға, микроскопияға сүртінді алу.
8	Кольпоскопия.
9	Жатыр мойнағының биопсиясы, диатермоэлектрокоагуляция.
10	Антенатальды күтім жасау хаттамасына сәйкес жүктілерді қарап тексеру.
11	Қан топтарын, резус-факторды, донор мен реципиент қандарының үйлесімділік сынамасын анықтау.
12	Физиологиялық босануды жүргізу және қабылдау.
13	Клиникалық өлім кезінде жүргізілетін реанимациялық іс-шаралар.
14	Эклампсия кезінде жүргізілетін реанимациялық іс-шаралар.
15	Жатырдан қан кету (акушерлік және гинекологиялық) кезінде жүргізілетін реанимациялық іс-шаралар.
16	Гистеросальпингография.
17	Гинекологиялық ауруларды диагностикалау мен емдеуге арналған қазіргі аппараттармен танысу және олармен жұмыс істеу.
18	Мастер-кластарға, конференцияларға қатысу.
19	Бөлімшелерде кезекшілік ету.

20	Кітапханада, Интернетте жұмыс істеу.
21	Портфолио құру.
Балалар мен жасөспірімдер гинекологиясы	
1	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
2	Гинекологиялық патологиялар бар қыздарды жүргізу.
3	Жыныстың даму кезеңдерін бағалау.
4	Қыздарды гинекологиялық зерттеу.
5	Микроскопияға сүртінді алу.
6	Бактериологиялық зерттеуге сүртінді алу.
7	Вагиноскопия.
8	Лапароскопия.
9	Мастер-кластарға, конференцияларға қатысу.
10	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
11	Кітапханада, Интернетте жұмыс істеу.
12	Портфолио құру.

4 Біліктілік арттыру пәнінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

Акушерия мен гинекологияның өзекті мәселелері

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Ананы қорғау жүйесінің өзгерісі. Дәлелдемелі медицинаға негізделген –перинатология. Перинатальдық тиімді күтім жасау	Қазақстанның денсаулық сақтауды реформалаудың 2011-2015 жылғы «Саламатты Қазақстан» атты Мемлекеттік бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтаудың Біріккен ұлттық жүйесін құру концепциясы. Жүктілерге медициналық жәрдем көрсету кезеңділігі. Жүктілікті және босануды жан жақты жүргізу. Босануға дейін қадағалау мақсаты. Жүкті әйелге жәрдем көрсету және оның серіктесі немесе отбасының сүйеу болуы, әке және ана болу кезінде көрсетілетін жәрдем. Дәлелдемелі медицина негізінде жүкті әйелдерді қарап тексеру.

- определить аномалии родовой деятельности (слабость, дискоординацию, быстрые и стремительные роды). Осуществить регуляцию родовой деятельности, установить причину акушерского кровотечения во время беременности, родов и послеродовом периоде. Уметь оказать необходимую помощь;
- выполнить реанимационные мероприятия при асфиксии и родовой травме новорожденного;
- оценить течение послеродового периода, выявить и предупредить осложнения и провести борьбу с ними;
- выявить противопоказания к беременности и родам. Оформить медицинскую документацию на прерывание беременности. Провести реабилитацию после прерывания беременности;
- решить вопрос о трудоспособности пациентки;
- вести медицинскую документацию и осуществлять преемственность между ЛПУ;
- проводить профилактику не планируемой беременности;
- осуществлять диспансеризацию и оценить её эффективность;
- проводить анализ основных показателей деятельности лечебно-профилактических учреждений;
- проводить санитарно-просветительную работу по пропаганде здорового образа жизни, предупреждению развития акушерской патологии и гинекологической заболеваемости;
- владеть методами определения и оценки физического развития девочки, девушки, женщины, методами определения и оценки функционального состояния женского организма;
- определить показания и противопоказания к назначению лекарственных средств во время беременности;
- провести тесты функциональной диагностики определения уровня нарушения гипоталамо-гипофизарно-яичниковой системы (оценка графика базальной температуры, кариопикнотический индекс, симптом «зрачка», симптом «папоротника» растяжения шеечной слизи, проба с гестагенами, эстрагенами, с дексаметазоном, с кломифеном);
- диагностировать ювенильные маточные кровотечения;
- выявить нарушения развития репродуктивной системы: изосексуальное преждевременное половое развитие, гетеросексуальное преждевременное половое развитие, задержку полового развития, отсутствие полового развития, дистенезию гонад, аденогенитальный синдром, истинный гермафродитизм, ложный женский гермафродитизм, ложный мужской гермафродитизм, аномалии развития половых органов и др.;
- установить диагноз и провести необходимое лечение при следующих заболеваниях: внематочная беременность, внебольничный аборт, генитальный туберкулез, воспалительные заболевания женских половых органов септической этиологии; аномалии положения половых органов, трихомониаз, гонорея у

- выполнить наружное и внутреннее акушерское исследование;
- определить фазу течения родов, положение плода, степень зрелости шейки матки;
- проводить мероприятия по подростковой контрацепции, по профилактике заболеваний, передающихся половым путем;
- установить признаки угрожающего состояния плода и оказать необходимую помощь при этом состоянии;
- организовать лечебно-диагностический процесс и проведение профилактических мероприятий в амбулаторно-поликлинических условиях, в дневном стационаре и на дому в объеме, предусмотренном квалификационной характеристикой врача акушера-гинеколога;
- получить информацию о течении настоящей беременности, а также течения и исходах предыдущих беременностей и родов. Уметь прогнозировать исходы беременности и родов;
- выявить факторы риска развития той или иной акушерской и гинекологической патологии у женщин и девочек, организовать проведение мер профилактики;
- выявить признаки ранней или поздней патологии беременности (угрожающего состояния плода, преэклампсии, замершей беременности и др.);
- провести физиологические и патологические роды (тазовое предлежание, обструктивных родах, родах при крупном плоде, двойне, недоношенной и переношенной беременности, рубце на матке и др.);
- своевременно определить показания к операции кесарева сечения. Уметь оценить противопоказания;
- разработать план подготовки больной к экстренной или плановой операции, определить степень нарушения гемостаза, осуществить подготовку всех функциональных систем организма к операции;
- определить группу крови и выполнить внутривенное или внутриаггениальное переливание крови, реинфузию, выявить возможные трансфузионные осложнения и провести необходимое лечение и профилактические мероприятия;
- провести все мероприятия по остановке кровотечения во время беременности (самопроизвольный выкидыш, шеечно-перешеечная беременность, предлежание плаценты, преждевременной отслойке нормально расположенной плаценты, при патологии шейки и влагалища), в родах (предлежание плаценты, приращение плаценты, преждевременная отслойка нормально расположенной плаценты, гипотоническое и коагулопатическое кровотечение, разрывы матки и родовых путей) и в послеродовом периоде;
- провести дифференциальную диагностику коматозных состояний (гипо- и гипергликемических, эклампсических и постэклампсических, аорто-кавальной компрессии беременной матки и др.) и оказать неотложную помощь;
- обосновать тактику ведения родов при экстрагенитальных заболеваниях, установить медицинские показания к прерыванию беременности;
- провести лапаротомию, кесарево сечение, тубэктомию, цистэктомию, ампутацию матки;

2	Босану. Іштегі нәрестеге қауіп тудыратын жағдайлар	Босану. Босанудың қалыпты ағымының ауытқуы. Босанудың қанағаттанарлықсыз прогрессі. Толғақтың ұзаққа созылуы (обструктивті). Іштегі нәрестенің дұрыс орналаспауы. Іштегі нәрестеге қауіп тудыратын жағдайлар. Акушерия мен перинатологиядағы тиімді технологиялар.
3	Мерзімінен ерте босану. Қағанақ суының босану кезеңіне дейін ағып кетуі	Жүктілік пен босануды жүргізу. Толғақ индукциясы. Толғақты күшейту.
4	Жүктілік кезіндегі гипертензия	Жүктілік кезіндегі артериялық гипертензия диагнозын қоюдың халықаралық критерийлері және жіктелімі. Прэклампсия кезінде жүктілікті жүргізу тәсілі.
5	Жүктілік, толғақ және босанудан кейінгі кезеңдердегі қан кету	Бала жолдасының алда жатуы. Қалыпты жағдайда орналасқан бала жолдасының мерзімінен ерте ажыруы. Атониялық қан кету. Дәрігер тәсілі.
6	Жүктілік кезіндегі экстрагенитальдық патология	Этиологиялық патологиялардың нақты бір түрлерінің клиникалық мәні және жүктіліктің қауіп-қатер факторларын (анемия, тромбоцитопения, вирустық гепатит, қантты диабет) бақылау.
7	Перинатальдық инфекциялар. Медицина-генетикалық жағынан консультация жүргізу	Антенатальдық қауіп тудыратын факторлар. Перинатальдық инфекциялар. Медицина-генетикалық жағынан консультация жүргізу.
8	Жаңа туылған нәрестенің шұғыл жағдайлары мен мәселелері	Іштегі нәрестенің құрсақішілік даму кезіндегі кідіруі. Салмағы аз балалар. Шала туылған балаға күтім жасау ерекшеліктері. Бала жолдасының созылмалы жеткіліксіздігі. Іштегі нәресте гипоксиясы. Іштегі нәресте асфиксиясы. Жаңа туылған нәрестенің алғашқы реанимациясы. Қазіргі перинатальдық технологиялар. Жаңа туылған нәрестенің туылу кезінде жарақат алуы. Жаңа туылған нәресте реанимациясы және қарқынды терапиясы.
9	Акушериялық операциялар. Акушерия мен гинекологиядағы іріңді-сепсистік асқинулар	Кесарь тілігі. Жатырының тыртығы бар әйелдердегі жүктілікті және босануды жүргізу. Перитонит, сепсис. Іріңді-сепсистік ауруларды емдеу.

10	Репродукциялық функцияның нейрогуморальдық реттелуі. Жатыр мойнағының патологиясы	Етеккір функциясының бұзылуы. Нейроэндокринді гинекологиялық синдромдар. Жатыр мойнағының патологиясы. Клиникасы, диагностикасы мен емі.
11	Әйел жыныс ағзаларының қабыну аурулары. Бедеулік. Анабез ісіктері мен ісік тәрізді құрылымдары	Сыртқы жыныс ағзаларының, іншектің, жатырдың, жатыр қосалқыларының, жатыр шөлмайының, ішастардың қабыну аурулары. ЖЖБА. Диагностикасы. Емі. Бедеулік. Бедеуліктің түтікшелік факторлары. Бедеуліктің жатырлық факторлары. Анабез ісіктері мен ісік тәрізді құрылымдары.
12	Жатыр миомасы. Жатырдың түсуі және шығып кетуі. Эндометриоз. Көмекші репродуктивті технологиялар	Жатыр миомасы мен эндометриозды емдеудің қазіргі әдістері. Жатырдың түсуі және шығып кетуін операциялық жолдармен емдеудің әдістері. Гинекологиялық наукастарды емдеудің жаңа әдістері. ЭҚҰ.

4.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Босануға дейінгі кезеңде бақылау. Физиологиялық жүктілік	Емханада жұмыс істеу. Жүкті әйелдерді қарап тексеру. Гравидограмма. Клиникалық хаттамалармен жұмыс істеу.
2	Босану. Іштегі нәресте жағдайын қадағалау	Босану залындағы жұмыс. Партограмманы өткізу. КТГ, толғақтың үшінші кезеңін белсенді өткізу. Іштегі нәрестеге қауіп тудыратын жағдайлар. Акушериялық операциялар. Толғақ кезіндегі травматизм. Іштегі нәрестенің дұрыс орналаспауы. Клиникалық хаттамалармен жұмыс істеу.
3	Мерзімінен ерте босану. Қағанақ суының босану кезеңіне дейін ағып кетуі	Босану залындағы жұмыс. Толғақ индукциясы. Іштегі нәрестенің дистресс-синдромын алдын алу және оның антибиотикопрофилактикасы. Клиникалық хаттамалармен жұмыс істеу.
4	Жүктілік кезіндегі гипертензия	Жүктілік патологиясы бөлімшесінде, босану залында, қарқынды реанимация және терапия бөлмесіндегі жұмыс. Жүктілікті, босануды жүргізу алгоритмі. Клиникалық хаттамалармен жұмыс істеу.

- основы фармакотерапии в акушерстве и гинекологии, влияние лекарственных препаратов на плод и новорожденного;
- принципы предоперационной подготовки и послеоперационного ведения больных, методы реабилитации;
- основы физиотерапии и лечебной физкультуры в акушерстве и гинекологии, показания и противопоказания к санаторно-курортному лечению;
- основы рационального питания и принципы диетотерапии в акушерско-гинекологической практике;
- новые современные методы профилактики и лечения акушерско-гинекологической патологии, а также не планируемой беременности;
- знать эфферентные методы лечения в акушерстве (классификация по принципам действия). Детоксикация. Рекоррекция. Иммунокоррекция. Показания к их применению;
- основы онкологической настороженности в целях профилактики и ранней диагностики злокачественных новообразований у женщин;
- вопросы временной и стойкой утраты трудоспособности, врачебно-трудовой экспертизы в акушерстве и гинекологии;
- организацию и проведение диспансеризации женщин, анализ её эффективности;
- показания к госпитализации беременных женщин и гинекологических больных;
- оборудование и оснащение операционных, палат интенсивной терапии, техника безопасности при работе с аппаратурой, хирургическими инструментами и шовным материалом, используемым в акушерско-гинекологической практик;
- принципы организации и задачи службы медицины катастроф и медицинской службы гражданской обороны, их учреждения, формирования, органы управления и оснащение;
- принципы организации лечебно-эвакуационного обеспечения пораженного населения в чрезвычайных ситуациях;
- основные принципы и способы защиты населения при катастрофах;
- основы медицинской психологии;
- психические свойства личности. Особенности психических процессов при острой септической инфекции в акушерстве, при выявлении злокачественной опухоли органов репродуктивной системы;
- определение понятий «этика», «деонтология», «медицинская деонтология», «ятрогенные заболевания», риск возникновения ятрогенных заболеваний в акушерско-гинекологической практике;
- основы информатики, вычислительной техники, медицинской кибернетики и области их применения;
- общие принципы статистических методов обработки медицинской документации;
- общую структуру и функцию компьютера, принцип работы с монитором;

уметь:

- установить срок беременности, определить состояние беременной, выявить возможные нарушения и осуществить комплекс лечебных мероприятий;

го таза, урогенитальной области. Основные вопросы нормальной и патологической физиологии у здоровой женщины и при акушерско-гинекологической патологии;

- причины возникновения патологических процессов в организме женщины, механизмы их развития и клинические проявления;
- физиологию и патологию беременности, родов и послеродового периода, группы риска, развитие той или иной акушерско-гинекологической патологии у женщин с эндокринопатиями;
- влияние экологически и производственных факторов на специфические функции женского организма;
- взаимосвязь функциональных систем организма и уровни их регуляции, физиологию и патологию менструальной функции женщины;
- Знать современные методы диагностики и лечения нарушений менструального цикла (гиперполименореею, опсоменореею, альгодисменореею, аменореею первичную, аменореею вторичную, гипергонадотропную, гипогонадотропную, гиперпролактинемия при аденоме гипофиза, синдроме Чиари-Фроммеля, гиперандрогении надпочечниковой, яичниковой, центрального генеза, при болезни и синдроме Иценко-Кушинга, при синдромах нейроэндокринной природы, посткастрационном, климактерических расстройствах) и др.
- возрастные периоды развития женщины, основные анатомические и функциональные изменения органов репродуктивной системы в возрастном аспекте;
- знать современные методы диагностики и лечения гипоталамического синдрома в период полового созревания;
- нарушения репродуктивной системы у девочек и подростков;
- клиническую симптоматику и терапию неотложных состояний, в том числе в акушерстве, гинекологии, перинатологии и их профилактику;
- клиническую симптоматику доброкачественных и злокачественных опухолей женской половой системы, диагностику, принципы лечения и профилактики;
- клиническую симптоматику, диагностику, лечение и профилактику предраковых заболеваний;
- физиологию и патологию системы гемостаза, коррекцию нарушений;
- общие и специальные методы исследования в акушерстве и гинекологии (в том числе и УЗИ);
- основы эндоскопии, рентген-радиологии в диагностике и лечении гинекологических больных;
- роль и назначение биопсии, морфогистологического исследования в онкогинекологии;
- вопросы асептики и антисептики в акушерстве и гинекологии;
- основы иммунологии и генетики в акушерстве и гинекологии;
- принципы, приемы и методы обезболивания в акушерстве и гинекологии, основные принципы терапии и реанимации женщин и новорожденных;
- основы инфузионно-трансфузионной терапии в акушерстве и гинекологии, характеристики препаратов крови и кровезаменителей;

5	Жүктілік, босану және босанудан кейінгі кезеңдердегі қан кету	Босану залындағы жұмыс. Акушериялық қан кету кезіндегі алгоритм. Жатырды екі қолмен басу. Б-Линч тігісі. Клиникалық хаттамалармен жұмыс істеу.
6	Жүктілік кезіндегі экстрагенитальдық патология	Жүктілік патологиясы бөлімшесінде, босану залында, экстрагенитальдық патологиясы бар науқастармен босанудан кейінгі бөлімшелердегі жұмыс. Клиникалық хаттамалармен жұмыс істеу.
7	Акушерия мен гинекологиядағы іріңді-сепсистік асқынулар	Босанудан кейінгі бөлімшілердегі жұмыс. Лохиометра, гематометра, эндометриті бар жаңа босанған әйелді қарап тексеру. Кесарь тілігі, гинекологиялық операциялардан кейінгі эндометрит. Клиникалық хаттамалармен жұмыс істеу.
8	Жаңа туылған нәрестенің шұғыл жағдайлары мен мәселелері	АРҚТБ жұмыс істеу. Шала туылған баланы күтім жасау ерекшеліктері. Жаңа туылған нәрестенің туылу кезінде жарақат алуы. Жаңа туылған нәресте реанимациясы мен қарқынды терапиясы. Ана мен баланың иммунологиялық өзара қатынасы. Параклиникадағы жұмыс. Резус-конфликті жүктілік. Иммунды емес ұрық шемені. Дамудың туа біткен ақауы. Диагностика. Клиникалық хаттамалармен жұмыс істеу.
9	Жүктілік және босану кезіндегі іштегі нәрестенің жағдайын зерттеу әдістері	Параклиникадағы жұмыс. Іштегі нәресте жағдайын бақылаудағы КТГ. Зерттеудің ультрадыбыстық әдістері. Акушерия мен гинекологиядағы доплерометрия.
10	Репродукциялық функцияның нейрогуморальдық реттелуі. Етеккір функциясының бұзылуы. Жатыр мойнағының патологиясы	Емханадағы жұмыс. Етеккір функциясы бұзылған науқастарды қарап тексеру. ПАП-тест. Жатыр мойнағының патологиясын тексеретін бөлмедегі жұмыс.
11	Әйел жыныс ағзаларының спецификалық және бейспецификалық этиологиялы қабыну аурулары. Бедеулік. Анабез ісіктері мен ісік тәрізді құрылымдары	Емханадағы және гинекологиялық бөлімшелердегі жұмыс. Әйел жыныс ағзаларының қабыну аурулары және қатерсіз ісіктері бар науқастарды қарап тексеру. Гистеросальпингография. Гистероскопия. Лапароскопия.

12	Жатыр миомасы. Эндометриоз. Көмекші репродуктивті технологиялар. Гинекологиялық науқастарды емдеудің хирургиялық жаңа әдістері	Емханадағы және гинекологиялық бөлімшелердегі жұмыс. Операциялық бөлмедегі жұмыс. Операция алдындағы дайындық. Гистерорезектоскопия. Гинекологиядағы консервативті-пластикалық операциялар. Жатыр артериясының эмболизациясы. Жатырдың түсуі және шығып кетуі кезіндегі операциялық ем әдістері. Жатыр мойнағына жасалатын операциялар. Әйел жыныс ағзаларының обыралды аурулары.
13	ҚР ана мен бала өлім-жітімділігі. Аудит. Клиникалық аудиттің негізгі принциптері	Клиникалық аудитті өткізу. Құжаттамалармен жұмыс істеу.

4.3 Тыңдарманның өзіндік жұмысы жоспарының (ТӨЖ) үлгісі

№	Тақырыбы
1	Бөлмелердегі жүктілерді, науқастарды қурациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Қан топтарын, резус-факторды, донор мен реципиент қандарының үйлесімділік сынамасын анықтау.
4	Арнайы акушерлік және гинекологиялық зерттеулер.
5	Физиологиялық босануды жүргізу және қабылдау.
6	Эндокринді патологиялар кезіндегі объективті тексерулер.
7	Клиникалық өлім кезінде жүргізілетін реанимациялық іс-шаралар.
8	Эклампсия кезінде жүргізілетін реанимациялық іс-шаралар.
9	Жатырдан қан кету (акушерлік және гинекологиялық) кезінде жүргізілетін реанимациялық іс-шаралар.
10	Клиникалық және патология-анатомиялық конференцияларға баяндамалар, презентациялар дайындау.
11	Гинекологиялық ауруларды диагностикалау мен емдеуге арналған қазіргі аппараттармен танысу және олармен жұмыс істеу.
12	Гинекологиялық патологиялары бар қыздарды қарап тексеру.
13	Жыныстың даму деңгейін бағалау.
14	Қыздарға гистологиялық зерттеу жүргізу.
15	Мастер-кластарға, конференцияларға қатысу.

- привить потребность к непрерывному профессиональному обучению и совершенствованию своих знаний и навыков на протяжении всей профессиональной деятельности: владению современными методами диагностики в акушерско-гинекологической практике, оценке готовности организма женщины к родам, определению формы, тяжести и прогноза заболеваний; уметь использовать достижения фармакологии и других методов лечения в каждом конкретном заболевании, знать методы профилактики и реабилитации;

- совершенствовать объем практических навыков и умений, позволяющих оказывать лечебно-диагностическую помощь при нормальном и осложненном течении беременности и родов, при экстренной, неотложной, наиболее часто встречающейся патологии в акушерстве и гинекологии. Научить принимать профессиональные решения на основе принципов доказательной медицины;

- привить принципы врачебной этики, основы клинического мышления, умения, обеспечивающие решение профессиональных задач и применение им алгоритма врачебной деятельности по оказанию медицинской помощи при неотложных и угрожающих жизни состояниях, по профилактике, диагностике, лечению и реабилитации больных.

- привить соответствующие коммуникативные навыки работы с девочками-подростками, женщинами, беременными и гинекологическими больными; при общении с населением, взаимодействии с коллегами, сотрудниками социальных служб.

- научить навыкам санитарно-просветительной работы с населением по вопросам планирования семьи, половому воспитанию детей и подростков, формирования здорового образа жизни.

- развить приверженность к профессиональным ценностям, таким как альтруизм, сострадание, сочувствие, ответственность, честность, и соблюдение принципов конфиденциальности;

- закрепить навыки работы в команде и лидерские качества.

Конечные результаты обучения Резидент должен

знать:

- основы юридического права в акушерстве и гинекологии;
- основы законодательства о здравоохранении, директивные документы, определяющие деятельность органов и учреждений здравоохранения;
- организацию акушерско-гинекологической помощи в стране, работу скорой и неотложной помощи;
- законодательство по охране труда женщин;
- отраслевые стандарты объемов обследований и лечения в акушерстве, гинекологии и перинатологии;
- показатели и структуру материнской, перинатальной и младенческой смертности в стране, регионе, своем ЛПУ, мероприятия по их снижению;
- основы топографической анатомии областей тела и, в первую очередь, передней брюшной стенки, брюшной полости, забрюшинного пространства, мало-

1 Пояснительная записка

Введение

В сентябре 2000 года крупнейшая в истории встреча глав государств ознаменовала новое тысячелетие принятием Декларации тысячелетия. Декларация, одобренная 189 странами, была преобразована в восемь Целей тысячелетия в области развития (ЦТР), которые должны быть достигнуты к 2015 году. Эти цели направлены на уменьшение масштабов нищеты и голода, улучшение образования, устранение гендерного неравенства, плохого состояния здоровья и деградации окружающей среды, а также формирование глобального партнерства в целях развития.

ЦТР 5 направлена на улучшение охраны материнства. Эта цель представляет две задачи: снижение материнской смертности на три четверти в течение 1990-2015 годов и достижение всеобщего охвата квалифицированным родовспоможением к 2015 году.

Для достижения ЦТР 5 необходимо уделять больше внимания улучшению охраны материнства, а именно предотвращению незапланированных беременностей и небезопасных аборт, а также обеспечению высококачественной медико-санитарной помощи во время беременности и родов, включая основные виды акушерской помощи.

Концепция развития здравоохранения и медицинской науки в Республике Казахстан базируется на обеспечении отрасли высококвалифицированными кадрами.

Решение этой проблемы неразрывно связано с постоянным совершенствованием вузовского и послевузовского образования, их преемственности и непрерывности, повышения уровня и качества на основе новейших достижений науки, практики и технического прогресса.

Цель дисциплины: основной целью переподготовки по специальности «Акушерство и гинекология» является повышения профессионального уровня и степени готовности к самостоятельной врачебной деятельности в женской консультации, родильном доме, гинекологических отделениях больниц; формирование клинического мышления врача, хорошо ориентирующегося в сложной акушерско-гинекологической патологии.

Задачи дисциплины:

- ознакомить с новыми теоретическими положениями в акушерстве, гинекологии и смежных дисциплинах, необходимыми для выполнения профессионально-должностных обязанностей;
- закрепить знания вопросов по организации акушерско-гинекологической помощи, основ санитарно-эпидемиологического режима, мероприятий по профилактике и реабилитации после частых заболеваний и осложнений в акушерстве, гинекологии и перинатологии. Научить применять принципы менеджмента в организации своей работы;

16	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
17	Кітапханада, Интернетте жұмыс істеу.
18	Портфолио құру.

5 Оқу және оқыту әдістері

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабақтар: жүктілерді, толғатқан әйелді, жаңа босанған әйелді, гинекологиялық науқастарды курациялау, операцияларға қатысу; медициналық құжаттамаларды жүргізу, босануға жәрдем көрсететін мекемелердің әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу; науқастарды қарап шығуға қатысу, оқу-ғылыми әдебиеттермен және бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, босану тарихын, сықатнаманы жазу, тақырыптағы науқастарды талқылау. Шағын топтарда жұмыс істеу. Іскер ойындар, пікірталас, презентациялар, патология-анатомиялық конференцияларға қатысу.

Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ): жүктілерді, толғатқан әйелді, жаңа босанған әйелді, гинекологиялық науқастарды курациялау, операцияларға қатысу, медициналық құжаттамаларды жүргізу, босануға жәрдем көрсететін мекемелердің әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, түнгі кезекшілікке шығу, науқастарды қарап шығуға қатысу, оқу-ғылыми әдебиеттермен және бақылау-өлшеу құралдармен жұмыс істеу, босану тарихын, сықатнаманы жазу, презентациялар дайындау, оқу-клиникалық орталықта фантомдарда және муляждарда машықтарды бекіту, портфолио құру.

6 Клиникалық база

Перзентхана, емдеу-профилактикалық мекемелердің гинекологиялық бөлімшелері, көмекші репродуктивті технологиялар бойынша бөлімшелер, жатыр мойнағының патологиялары бойынша бөлмелер, отбасын жоспарлау бөлмелері, функциональдық диагностика бөлімшелері, клиника-диагностикалық зертханалар, МСАЖ ұйымдары (әйелдер консультациясы, отбасын жоспарлау орталығы, ОДА, емханалар).

негізгі:

1. Энкин М., Кейрс М., Нейлсон Д., Краутер К., Дьюли Л., Ходнет Э., Хофмейер Д. Руководство по эффективной помощи при беременности и рождении ребенка: пер. с англ. / под ред. А.В. Михайлова. – СПб., 2003.
2. Интегрированное ведение беременности и родов. Оказание помощи при осложненном течении беременности и родов: руководство для акушерок и врачей / ВОЗ. – Женева, 2000.
3. Интегрированное ведение беременности и родов. Уход во время беременности, родов, послеродового периода, уход за новорожденным: руководство для клинической практики / ВОЗ. – Женева, 2003.
4. Эффективная перинатальная помощь и уход: руководство для врачей / ВОЗ.
5. Новак Э. Гинекология / под ред. Дж. Берека, И. Адаши, П. Хилард. – М., 2002.
6. Кулаков В.И., Уварова Е.В. Стандартные принципы обследования и лечения детей и подростков с гинекологическими заболеваниями и нарушениями полового развития. – М., 2004.
7. Коколина В.Ф. Гинекологическая эндокринология детского и подросткового возраста. – М., 2005.

косымша:

1. Практическое руководство по оказанию неотложной помощи в акушерстве и гинекологии / под ред. Н.М. Мамедалиевой. – Алматы, 2006.
2. Шехтман М.М. Руководство по экстрагенитальной патологии у беременных. – М., 2003.
3. Экстрагенитальная патология и беременность: клинические лекции / под ред. А.М. Дощановой. – Алматы, 2001.
4. Чернуха Е.А. Родовой блок. – М., 2003.
5. Токсанбаев А.Т. Ятрогенные травмы мочевой системы у женщин. – Алматы, 2003.
6. Уиллис К.Р. Атлас оперативной гинекологии. – 2004.
7. Сидельникова Е.М. Привычная потеря беременности. – М., 2005.
8. Айламазян Э.К. Акушерство практическое. – Н. Новгород, 2001.
9. Бохман Л.В. Руководство по онкогинекологии. – М., 2000.
10. Прилепская В.Н. Кольпоскопия. – М., 2006.
11. Медведь В.И. Введение в клинику экстрагенитальной патологии беременных. – 2004.
12. Агеева М.И. Допплерометрические исследования в акушерской практике. – М.: Видар, 2000.
13. Артанова О.Н., Кошелёва Н.Г., Ковалёва Т.Г., Громыко Г.Л., Тышкевич О.В. Плацентарная недостаточность: диагностика и лечение. – СПб., 2000.
14. Безнощенко Г.Б., Долгих Т.И., Кривчик Г.В. Внутриутробные инфекции. – М.: Медицинская книга, 2003.

1. Пояснительная записка	38
2. Распределение часов дисциплины.	45
3. Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки . . .	46
4. Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения квалификации	58
5. Методы обучения и преподавания.	62
6. Клиническая база.	62
7. Список рекомендуемой литературы	63

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным стандартом образования 2009 г. для резидентуры по специальности «Акушерство и гинекология».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. Министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

15. Вики Е. Нобль, Брет Нельсон, А. Николас Сутингко. УЗИ при неотложных и критических состояниях: практическое пособие. – 2009.
16. Радзинский В.Е. Руководство к практическим занятиям по гинекологии: учебное пособие. – 2005.
17. Усенко Л.В., Шифрин Г.А. Интенсивная терапия при кровопотере . – Днепропетровск, 2007.
18. Юрковский О.И., Грицюк А.М. Клинические анализы в практике врача. – Киев: Техника, 2000.
19. Воронин С.В., Воронина В.Г., Хасина М.Ю. Пренатальная диагностика наследственных заболеваний. – 2008.
20. Кубанова А.А., Кисина В.И. Рациональная фармакотерапия заболеваний кожи и инфекций, передаваемых половым путем. – М.: Литтерра, 2005.
21. Бесплодие и вспомогательные репродуктивные технологии / под ред. В.Н. Локшина, Т.М. Джусубалиевой. – 2005.
22. Козденова Р.Э. Гинекология. – Алматы: Ғылым, 2001.
23. Гилязутдинов И.А., Гилязутдинова Ш.З. Нейроэндокринная патология в гинекологии и акушерстве: руководство для врачей. – Казань: Медицина, 2004.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специальность:

АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ,

в том числе детская гинекология

Астана 2010